

LIETUVOS
NACIONALINIS
LAISVĖS
BISLOTIKAS

Teodoras Elinstrubas
7245 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

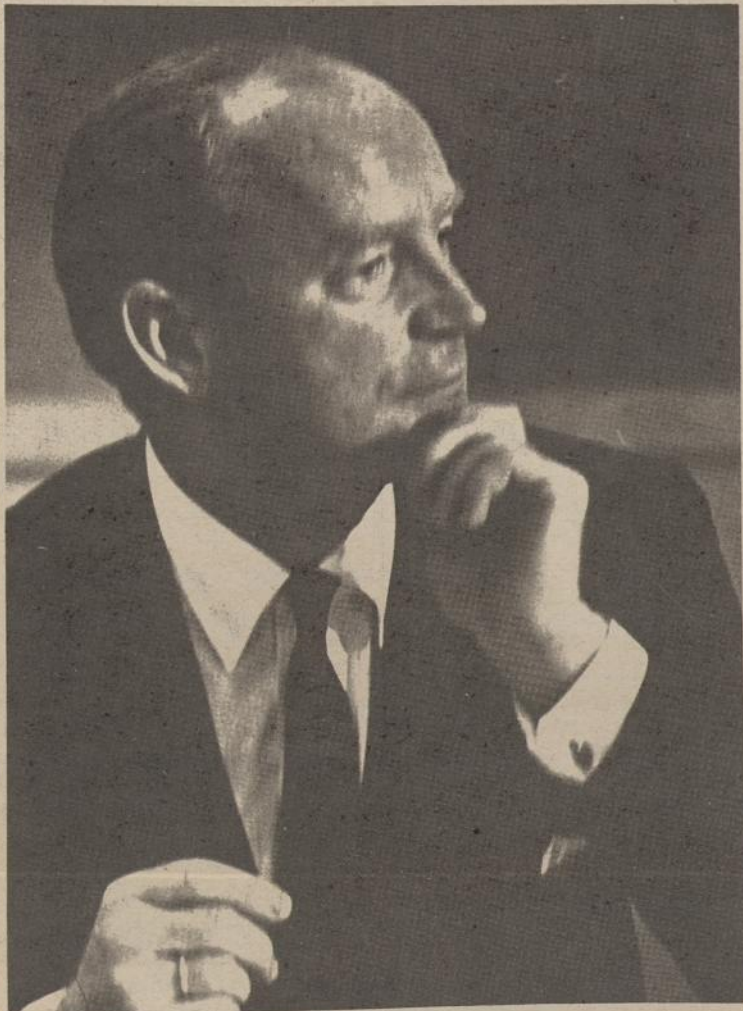
Telephone: 431-6344

VOL. LII

Kovas — March 24, 1967

Nr. 35

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Dr. J. K. Valiūnas, VLIKO pirmininkas.

SIEKIAMA VLIKO IR DIPLOMATŲ GLAUDAUS BENDRADARBIAVIMO

VLIKO pirmininkas dr. J. K. Valiūnas, kovo 8 d. išvykdamas į Europą, Dirvos bendradarbei E. Čekienei atsakė į keletą klausimų.

— Perėmus VLIKO pirmininko pareigas, Jums teko staigiai pradėti aktyviai juse reikštis. Ar tai nesudarė sunkumų, dar nesuspėjus į naujas pareigas įsigilinti, pagrindinai susipažinti ir nustatyti veiklos gaires ateičiai?

— VLIKO pirmininko pareigų perėmimas, tiesa, įvyko gana staigiai. Tačiau, esant nuolatos įtemptai padėčiai su Sovietais, visą laiką sekiau lietuvių politinės veiklos eigą, lygiai ir tarp tautinės, todėl tose pareigose nesijaučiau per daug svetimas, tik iš pasyvaus stebėtojo teko pereiti į aktyvią veiklą.

VLIKui esant Vokietijoje, po karo kelis metus dirbau jo valdyboje ir vėliau palaikiau kontaktus su vadovaujančiais veikėjais. Dabar, perėmus vadovauti VLIKui, man teko daryti kelias specialias keliones pav., į Chicago, kur turėjau pasitarimą su ALT. Kai kurie veikėjai reikė nepasitenkinimo, kad nespėjau visų aplankyti, bet tą kelionę Chicago ir kitur tęsiau toliau grįžęs iš Europos. Tokių kelionių tikslas susipažinti vietoje su lietuvių problemomis ir pasitarti veiklos suaktyvinimo reikalais.

— Iš aprašymų spaudoje skaitėme, kad besilankydamas Pietų Amerikoje, susitikote su tenyščiais valdžios atstovais. Kokią reikšmę tie pasimatymai gali turėti Lietuvos laisvinimui?

— Lietuvos laisvinimo klausimas, aišku, bus išspręstas tarptautiniame forume, todėl mums svarbu turėti galimai daugiau pažinčių visuose kontinentuose. Tokie apsilankymai duoda ne tik praktiškos reikšmės laisvinimo darbe, bet ir aprašomi didžiojo tų valstybių spaudoje. Tuo išlaikom Lietuvos bylą ne tik gyva, bet ir įtaigiamai

užsienio vyriausybės, kad jos reikalautų laisvės Lietuvai.

Kelionę Pietų Amerikon laikau nepaprastai sėkminga, nes pavyko daug ko labai konkretaus atlikti.

— Kokios politinės nuotaikos vyrauja P. Amerikos lietuviuose ir kaip jos reiškiasi?

— P. Amerikos lietuvių emigracija, išskyrus Kolumbiją, yra senoji emigracija ir naujų atvykėlių yra nedaug, todėl jų veikimas ligi šiol buvo gana ribotas, nes jų ekonominis lygis neleidžia jiems plačiau veikti. Gal dalinai todėl pas juos patriotiškumas dar labai gyvas ir kai nutaria ką nors nuveikti, tai dirba labai darniai ir pozityviai bendromis jėgomis. Tas buvo labai gražiai parodyta ir per ketvirtąjį P. Amerikos lietuvių kongresą Argentinoje, kur visi lietuviai, nežiūrint pažiūrų skirtumo, suorganizavo labai pozityvų kongresą, su turininga ir įdomia dienotvarkė, kurios kultūrinė dalis buvo taip pat labai vykus. Man susidarė įspūdis, kad P. Amerikos lietuviuose dabar vyksta didelis renesansas, kad jų veikla stiprėja ir matau pirmuosius vaisius tarptautinio bendravimo formoje ir Lietuvos laisvės idėjos stiprėjime visame kontinente.

— Kokia tarptautinė politinė padėtis yra šiuo metu pavergtųjų Europos tautų atžvilgiu?

— Kalbant apie pavergtąsias Europos tautas, reikia jas suskirstyti į tris grupes: vadinamuosius satelitus, okupuotąjį Rytų Vokietijos dalį ir okupuotas Pabaltijo valstybes. Be jokios abejonės, iš tų trijų kategorijų Pabaltijo valstybės neša pačią žiauriausią naštą. Visos trys yra paverstos sovietų kolonijomis ir žmonės kenčia jau keli dešimtmečiai žiauriausią rusišką okupaciją.

Vakarų Europa, lygiai kaip ir JAV, ieško artimes-

'LAISVĖS PRIEŠKAMBARYS'

Vasario 16 d. išvakarėse 47 JAV dienraščių pasirodė iki šiol nebūtos formos skelbimai -- cartoon'ų ar comics pavidalo piešiniai buvo įrodinėjama konsuliariinės sutarties tarp JAV ir Sovietų Sąjungos žala Amerikai. Tokių skelbimų davėjas buvo Liberty Lobby. 'Lobby' angliškai vadinamas prieškambarys, koridorius ar išangos salė. Įstatymus leidžiančiųjų institucijų koridoriuose lengva pasitikti ateinančius ar išeinančius atstovus ir čia bandyti paveikti jų nusistatymą vienon ar kiton pusėn. Iš to 'lobbying' reiškia atskirų asmenų ar jų grupių bandymą padaryti tam tikros įtakos į įstatymdavybę, išvengiant tiesioginės atsakomybės. Kai kas į tokių užsiėmimų žiūri su panieka, tačiau iš tikro bandymai padaryti tam tikrą įtaką į įstatymų leidėjų yra žinomi visame pasaulyje ir visuose režimuose. Laisvoje bendruomenė

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

je, kur kiekvienam valia pareikšti savo norą ir pažiūrą, "lobbyist" nėra koks pagarbos nevertas užsiėmimas. Atvirkščiai "lobbyist" kartais viskuo užimtiems įstatymų leidėjams duoda labai gerų patarimų ir idėjų, nors jie paprastai žiūri į reikalą išeidami iš vienos pusės ar grupės interesų. Beveik 2/3 JAV valstijų turi įstatymus, reguliuojančius "lobbyistų" veiklą. Yra ir "Federal Regulation of Lobbying Act" ...

Liberty Lobby yra susikūrusi 1961 m. Jos tikslas veikti kongresmanus ir senatorius konservatyvių principų naudai. Jos biudžetas siekia apie 250.000 dolerių ir metus ir būstinė yra netoli JAV Aukščiausiojo Teismo rūmų. 1964 m. respublikonams išstačius Goldwaterio kandidatūrą į prezidentus ir prasiėdę ginčai tarp "pažangiųjų" ir "konservatorių", Liberty Lobby mėnraštis Liberty Letter labai išpopuliarėjo ir dabar siekia, anot National Observer, 170.000 tiražo.

Administracijai spaudžiant konsuliarinę sutartį ratifikuoti, Liberty Lobby pradėjo organizuoti pasipriešinimą ir prašyti lėšų propagandai. Visuomenės atsakymas buvo palankus. Pati Lobby galėjo įdėti skelbimus 27 dienraščiuose, o jos talkininkai savo lėšomis apmokėjo skelbimus dar 20 laikraščių.

Atskirų tautinių grupių, kaip mūsų, veikla ar talka šiame darbe, atrodo, buvo tik atsitiktinė. Kiek žinau, ALT su ta Lobby neturi jokio ryšio, kas visai nestebėtina, turint galvoje ilgą laiką jam vadovavusių Šimučio -- Grigaičio politinį nusistatymą ir ryšius su demokratų partija. Šiuo atveju gal ir geriau, kad buvo kalbama 'tikrų' amerikiečių vardu, o ne naujai atvykusių, kurių sentimentas pavergtų tėvynę gali paveikti ir jų pažiūras į JAV interesus. Kova prieš konsulari-

nę sutartį, apamai imant, buvo iš anksto pasmerkta nepasisekimui dėl, galima sakyti, visuotino nusistatymo, kad santykius su Sovietų Sąjunga reikia gerinti. Konsularinė sutartis, kuri duoda diplomatinį imunitetą konsulatų tarnautojams veikia ne tik sovietų, bet ir amerikiečių naudai. Tų paskutinių net daugiau, pagal Valstybės Departamento aiškinimą, nes žymiai daugiau amerikiečių lankosi Sovietų Sąjungoje negu Sovietų piliečių Amerikoje. Žinia, šitas argumentas neišlaiko kritikos tų akyse, kurie bent kiek žino sovietinę santvarką. Čia užtenka paminėti, kad amerikietį turistą žymiai lengviau sekti negu sovietinį Amerikoje. Kaip ten būtų, tas argumentas veikė i eilinių senatorių ir rinkėjų.

Daugiau išpūdzio darė kitas sutarties priešinių argumentas, kad reikia susilaikyti nuo bet kokių santykių gerinimų, kol sovietai remia šiaurinį Vietnamą. Tam argumentui buvo priešingamasi aiškinant, kad nėra reikalo 'plėsti karą' į kitus frontus. Įdomu, kad Aliaskos senatorius demokratas Ernest Gruening balsavo prieš ratifikaciją, nors yra labai griežtas amerikiečių išikišimo į Vietnamą priešininkas. Jis aiškino, kad jei iš tikro Johnsono administracija Vietname kovoja su komunistine agresija, kuo netiki, tuo atveju nėra jokio reikalo ieškoti susitarimo su agresorium.

Aplamai imant, sutartis yra laikoma labai komplikuotos politikos dalimi, kuriame siekiama parodyti, kad Sovietų Sąjunga elgiasi neteisingai palaikydama šiaurinio Vietnamo pastangas, tačiau ji elgiasi visai teisingai norėdama išplėsti santykius su JAV.

Išvadoje galima konstatuoti, kad kampanija prieš sutartį buvo naudinga, nors ir sukėlė atskirų atstovų ir senatorių įtarimo, kad tai ne atskirų piliečių pasakymai, bet tam tikros

IŠ VISO PASAULIO

• Daugelis nustebo kovo 21 d. sužinoję, kad jau vasario mėn. prez. Johnsonas laišku kreipėsi į S. Vietnamo prez. Ho Chi Minh, siūlydamas pradėti taikos derybas. Laiškas S. Vietnamo atstovui buvo perduotas Maskvoje vasario 8 d.

Prezidento pasiūlymas buvo atmetas vasario 15 d. Ho Chi Minh laišku, kuriame pabrėžiama, kad negali būti jokių derybų, kol JAV nesustabdys "visų savo karinių veiksmų" Vietname.

Laiškais pasikeitimo paslaptį atskleidė Hanoi, netrukus ir Valst. Departamentui tą faktą patvirtinant. Valst. Departamentas išreiškė nusitebėjimą to susirašinėjimo atskleidimu, nes prezidentas siekė "privacia diplomacija" išlaikyti paslaptį, ieškant tiesioginio kelio slaptoms deryboms pradėti.

Tuo tikslu kaip tik ir buvo sulaukytas 2 dienom ilgiau S. Vietnamo bombardavimas Tet (N. Metų) paliaubų proga.

Laiškais pasikeitimo laikas buvo suderintas ir su Kosyginu vizitu Londone.

Prez. Johnsonas, viešumon iškilus visam reikalui, paaiškino, siekęs pradėti derybas slapta dėl tos paprastos priežasties, kad viešas to klausimo nagrinėjimas per daug įvairiai interpretuojamas.

• Grįžęs iš Guamo konferencijos, prez. Johnsonas pareiškė nesiliausiąs ieškojės kelių garbingai taikai Vietname atsiekti. Kol tai bus padaryta, Vietname tenka toliau tęsti prisiimti įsipareigojimai.

• Sov. S-gos šnipais pasirodę esą italų žymus parašutininkas G. Rinaldi, jo žmona ir šoferis. Pas suimtuosius rasti dokumentai, microfilmai ir kt., rodo kad jų uždavinys buvo informuoti Sov. S-gą apie JAV karines bazes Italijoje ir Ispanijoje.

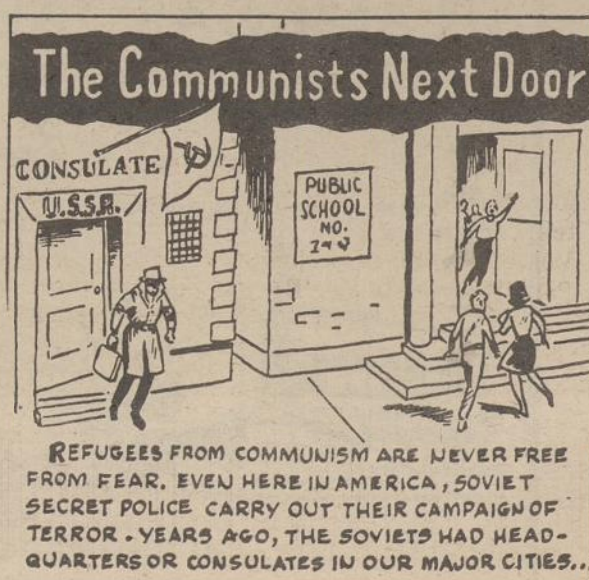
• JAV vėliavos nuleidimu Paryžiuje pasibaigė era, kurioje po 2 Pas. karo Amerikos kariuomenės štabai buvo įkurti daugelyje Europos valstybių sostinėse.

Gen. de Gaulle pareikalavus, JAV bazės Prancūzijoje buvo likviduotos, karinis štabas perkeltas į Stuttgartą, V. Vokietijoje.

Gen. de Gaulle asmeniškai įteikė aukštą ordiną gen. Lemnitzeriui ir pasakė: sudiev.

organizacijos propaganda. Pavyzdžiui, Illinois senatorius, respubliko-

(Nukelta į 2 psl.)

SKAITYTOJŲ NUOMONĖS

LIETUVIŠKŲ PARAPIJŲ REIKALU (3)

(Pradžia Nr.33)

Pr.Gr. nepasako kas, kiek ko mums priklauso. Bet jeigu priklauso, tai kodėl priklausomo dalyko reikia prašyti? Sąžiningas skolininkas ir neprašomas priklausomą kam dalyką, skolą, atiduoda su procentais. Paliekamoji teisė tik prašyti ir neaprežtas prašomojo dalyko dydis, neabejojamai įrodo, jog didžiai apsigautume tikėdami, si, kad krašto vietinės santvarkos reformuotojai nors lietuviškiausios srities, rajono, vadovu skirtų lietuvių, tariant duotų lietuviškom parapijom, su jų mokyklom, šokių tikią "autonomiją" tautinei išraiškai. Greičiausiai iš lietuviškųjų parapijų pradės dinginėti lietuviai kunigai, o kas jei ir klebonai?

Kad mes, stovėdami prašytojų eilėje, gautume nors geresnį gavinį, tur būt, netiki ne patys žygio tramdytojai! O prašyti pagalbos greičiausiai atsakytų: "turite skaitytis su krašto bažnytine santvarka".

Maža ką bepadėtų ir geri statistiniai duomenys, kaip ir iki šiol lygybei išlaikyti ar nors daliai gauti jie maža tegelbėti. Vienas iš daugelio pavyzdys. Vienoje parapijoje per lietuviams skirtas misijas visas dienas buvo žmonių spūstis. Klebonas pabaigoje atėjo padėkoti. O toje pačioje parapijoje per misijas vietos kalba, ta dieną, kai buvau ir mačiau - apie 20 asmenų. Dėl to iš misijų valandos neatėmė, nė lietuviams nepridėjo.

Už tai pastatyti ant lietuviškų parapijų praradimo slenksčio ir ryžtasi priminti apie savo buvimą Kristaus Bažnyčios tautų sudėtyje tam, kuris įpėdinystės galia ir valia pagal krikščionybės teisyne atiduotų, kas kam priklausoma. Atiduos ir mums.

Jeigu susipažinusieji su teise skelbė, kad turime teisę prašyti vietinių dignitarių, kas mums priklauso, tai kodėl neturėtume teisės prašyti paties šv. Tėvo. Kas tą teisę eiti aukštyne sustabdo?

Kadangi šv. Tėvas negali tiesiog, be pranešėjų, žinoti apie mūsų čia reikalus, tai tiksliausiai supažindintais galime būti tik mes patys.

AUTORITETŲ ŠEŠĖLYJE

Pr. Gr. pajudinęs savo straipsnyje tiek skaudžių

'LAISVĖS PRIEŠKAMBARYS'

(Atkelta iš 1 psl.)

nas Percy tai aiškiai pabrėžė. Jis gavo 7.000 laišku prieš sutartį, 50 už. Bet demokratų daugumos senate vadas Montanos senatorius Mansfield kampaniją ivertino kiek kitaip. Jis pareiškė, kad ji "pakeitė kai kuriuos senatorių balsus, nes laišku atplūdus privertė sutartį pastudijuoti nuodugnau. Sutartis buvo remiama argumentu, kad ji apsaugos JAV piliečius keliaujančius Sovietų Sąjungoje ir senatoriams ją išstudijavus buvo lengviau pravesti jos patvirtinimą."

Kaip žinia, už ratifikacija balsavo 68 senatoriai, prieš 28, tai reiškia, kad tik trim senatoriams pakeitus savo pažiūras, sutartis nebūtų praėjusi. New York Times dėl to jau nuliejo porą asarų, o Liberty Lobby veikėjai, nors apgailestauja sutarties priėmimą, kartu džiaugiasi savo išpopuliarėjimu ir visuomenės dėmesio atkreipimu į santykius su sovietais problema.

mums klausimų, atrodo, žino jog vietiniai Bažnyčios autoritetai, subendrinę mūsų tautines parapijas, vargu bus nuodėdžiai krikščioniška meile mylimi tų lietuvių, kurie dar savo religiniame gyvenime tautinės išraiškos neišsižadėjo. Tai pamoko nors mandagumo "išlaikyti pagarbą bažnytiniam autoritetams". Tik pagarbą. Pr. Gr. tur būt, irgi žino, kad tie autoritetai, daugiausia savo krašto patriotai, gal kitas ir nacionalistas, negalės turėti (maža išimtimi) mūsų tautai mūsų parapijose nė pakantos, paliekant už ribos meilę. Koks autoritetas juos gali mums pakantas pamokyti? O kam jiems mokytis, jeigu mūsų pačių lietuvių kunigų ir pasauliečių atsiranda prisipažįstančių, jog mes ir Kristaus Bažnyčioje per maži turėti tai, ką turi didieji. Vis dėlto, neatsižvelgiant į šią mažumos taisyklę, kai ko mums leista "turėti" ir turime daugiau, negu didžiosios grupės turi. Turime proporcingai daugiau ir brangesnių parapijų pastatų. Jie labai tinka ir reikalingi net pačiom didžiausiom grupėm.

Nors ir labai norėdami, kaip mes pajėgsime išlaikyti pagarbą autoritetam, patirdami savo tautinę ir žmogiškąją vertę nelygiai su kitais matuojamą! Ypač matydami ir ži-

nodami, kad ir kitų tautybių geri katalikai ne visiems geriam bažnytiniam autoritetam pagarbą išlaiko. Vieniems tas pats Bažnyčios aukštai patatytas autoritetas gerbtinas, kitiems - ne. Iš reikalo vos pakenčiamas. Kaip sako žmonių išmintis, jog "prievarta mylimas nebūsi", taip lygiai nebūsi nė gerbiamas.

Pav. kard. Vyšinskis ne tik religinis, bet tautinis ir valstybinis autoritetas savo Lenkijai. Vysk. Jalbzykowskis buvo autoritetas Vilniaus lietuviams, sulenkintiems per jo vadovaujamą Bažnyčią (buvo ir kitų veiksmų). Prel. Antanavičius - autoritetas Rusijos carui. Tai ir pasiūlytas Seinų vyskupijai vyskupu. Tik Vatikanui nepatvirtinus, paliktas valdytoju. Kryžuočių kariuomenei autoritetai buvo jos didieji mistrai. Chicagos ark. Kodis - vėl kam nors autoritetas...

Lietuviams sukilėliam autoritetas kun. Mackevičius. Mums kuone visiem - vysk. Valančius, Karevičius, ark. Matulaitis, prel. Maironis, kun. Čibiras, Lipnūnas, Burbas... Geležinei bolševikinei struktūrai subirus, jų išryškės daugiau. (Apie gyvuosius dar nekalbama). Kodėl jie mums autoritetai? Jie mums savi, sujungę savyje lietuvių žmogų su krikščionybės dva-

Jaunos lietuvaitės Vasario 16 minėjime Chicagoje klausosi pasakojimų apie gražią tėvelių gimtąją šalį -- Lietuvą.

sia. Mes juos mylime, minime, gerbiame, kiek pajėgdami, sekame.

Tikėdami ir žinodami, kad autoritetus reikia mylėti ir gerbti, suvokiame ir tai, jog raginti lietuvių rodyti besąlyginę pagarbą svetimiems autoritetam būtų antvalandinis darbas. Už tai ir šis žygis klostosi per vėlai, kad per mažą mūsų išsivadavusių iš, bendrai, svetimų autoritetų, nors jie, autoritetai, yra už tūlus savuosius menkesnės asmenybės. Apsidairykime.

Daugeliui mūsų širdį svetimtautis kunigas prie aukuro altoriaus atrodo galingesnis. Svetima kalba "dialogas", pamokslas, nors ir mažai suprantamas; svetima kalba maldaknygė, nors ir sunkiai skaitoma; svetima išraiška visos apeigos atrodo gražesnės, kilnesnės, arčiau prie dangaus. Kiti, nors taip ir negalvodami, susitaiko su "tikrove" (prastu - ką dabar darysi, kad jau taip yra, esame per maži ir Dievo akyse būti lygūs su kitais, negalime turėti to, ką turi didieji. Dar kiti, norėdami išsilyginti, į "didžiųjų" tarpą spraudžiasi. Tai atsineštas pajautimas iš anų baidžiavų ir okupacijų laikų, kai lietuvis, verčiamas jėga, įprato lankstytis svetimiems autoritetam.

Jeigu sušvitusios lietuviškos kibirkštys gesintojai jaučiasi esą mažiau už juos išmanančių autoritetų, labai jie prašytini jį panaudoti lietuviui tam išlankstytam būdai "charakteriui" taisyti, jo tautinei ir žmogiškai savigarbai atgauti, o ne dar labiau jį lenkti, kur visai nereikia.

NESIBAIGIANČI PABAIGA

Galiausiai kiltų klausimas, ar Pr. Gr. ir kiti savo broliams jų lietuviškose parapijose moralinių krikščioniškų rasytų ar įprotinių teisių nori ar nenori? Jeigu nori, prašomi padėti jas gauti ir įsitvirtinti. Jei nenori -- tegu nors tyli. Žygi laimėjus, nenorėjusieji nenukentės: jiems visada bus vietos "virtu bendrame katile", ar slėptis už didžiųjų pečių.

Kas pasislepia nuo kovos, bijodamas pralaimėti, jau yra pralaimėjęs. Šiuo atveju nėra ko pralaimėti. Ką laimėtume, jei laimėtume, daug kartų yra buvę išdėstyta spaudoje. Daug dar prie to išdėstymo pridėtina. Trumpai tariant, laimėtu-

me tai, ką yra laimėję sujungtomis tautinėmis parapijomis į tolygias vyskupijas katalikai ukrainiečiai. Mažiausiai bus pažadinta ir tariam pralaimėjimu tautinė savigarbą, palikta ateičiai byla, išvengta ateities teismo už tautinės gyvybės praradimą, atsisakant ir šio jai, gyvybei, palaikyti šaltinio, nekalbant apie tikėjimą.

Tad pradininkai ir visi kiti, žinodami, kuriam tikslui lietuviškos parapijos su jų padaliniais sunkiai pirmųjų ateivių

sukurtos, nepasirodykime už juos esantys menkesnio ir trumpo tautinio susipratimo -- neatiduokime savo parapijų kitiem! Neatsisakykime duodamo žodžio visiems kalbėti, lyg nieko neturėdami pasakyti, priminti, prašyti! "Prašykite ir gausite". Grūskimės per minią, pro nepritariančius, rašto žinovus, autoritetus prie didžiausiojo autoriteto, Kristaus vietininko, kaip grūdavosi ir iš tolo šaukdavo, anų laikų mažieji, nepa-ruoštieji. (Ž)

PAVASARINIAI IR VASARINIAI SIUNTINIAI 1967 METAMS

Iš daugelio specialiai sudarytų mūsų siuntinių 1967 metų pavasariui ir vasarai siūlome du, kurie yra labai praktiški, už žemą kainą ir į juos yra įtraukta viskas, kas labiausiai reikalinga Jūsų artimiesiems.

Žinoma, taip pat, kiekvienas siuntėjas gali sudaryti dovanų siuntinį savo nuožiūra pasinaudodamas mūsų kainoraščiu.

MOTERIŠKAS (1967).

Nailoninis su diržu itališkas lietais, 3 yd. vilnonės angliškos kostiumui medžiagos, 4 yds. puikios suklelei medžiagos, 1 komplektas nailoninių apatinių rūbų, 2 p. geriausios rūšies nailoninių kojinių, 1 šilkinė gėlėta skarelė, 1 nailoninė skarelė, 12 specialiai parinktų namų darbui adatų, 2 špulės labai stiprių siūlų, 1 trumpom rankovėm megstukas.

Kainuoja \$75.00.

VYRIŠKAS (1967).

Itališkas nailoninis su diržu dėvimas lietais 3 1/2 yds. angliškos vilnonės kostiumui medžiagos, 2 nailoniniai vyr. maškiniai, 1 terylno kaklaraštis, 1 komplektas apatinių rūbų, 2 p. nailoninių arba vilnonių kojinių, 12 įvairaus dydžio adatų, 2 špulės labai stiprių siūlų, 3 jarda vilnonės paltui medžiagos.

Kainuoja \$75.00.

Jungtinis moteriškas 1967 ir vyriškas 1967 siuntinys kainuoja \$135.00.

Tebesiuočiamė ir visus kitus mūsų anksčiau skelbtus siuntinius dar vis už tą pačią kainą.

Automobilius, dviračius, motociklus, siūvamasias mašinas, svaiginamus gerimus, tabaką ir maistą (sov. gamybos), pristatome iš kooperatyvų Lietuvoje ir Sov. Sąjungoje.

Persiunčiame ir Jūsų pačių sudarytus siuntinius.

BALTIC STORES LTD. (Z. JURAS)
421 Hackney Rd., London, E. 2., England.

Seniausia šioje srityje lietuvių firma, greitas ir garantuotas pristatymas.

Atstovai:

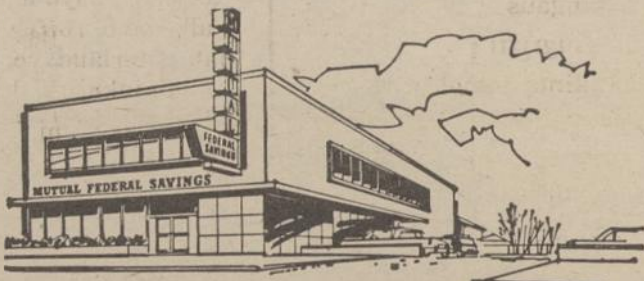
A. Kušinskis, 167 College St., Sudbury, Ont., Canada.
L. Radzevičius, R. R. #2, Port Arthur, Ont., Canada.

Galime pervesti ir pinigų, už ką gavėjas turi teisę pasirinkti kas jam patinka iš specialių krautuvų.

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS.
PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas 4 3/4% išmokamas du kart per metus už visas taupymo sąskaitas.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribovas
Executive Secretary

4 3/4%

ON INVESTMENTS
Units of \$100.00
Dividend Checks
Mailed Quarterly

5%

ON BONUS SAVINGS
Units of \$1,000.00
For 3 Years
Dividends Paid
Quarterly
or Compounded

1447 So. 49th Court

CICERO, ILLINOIS • 60650

Phone (Area Code 312) 656-6330

HOURS: Mon. 9-5; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed
Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Nuomonės ir pastabos**Prez. A. Smetona kaip žmogus (I)**

Pagal pulk. V. Šliogerio atsiminimus

VYT. ALANTAS

Gavęs iš leidėjo J. Bačiūno pulk. Vaclovo Šliogerio atsiminimų knygą: "Antanas Smetona — žmogus ir valstybininkas" ėmiausi skaityti su susidomėjimu dėl dviejų priežasčių: pirma, knygos autorius buvo prezidento adjutantas 1935 — 1937 m., t. y. tada, kai aš redagavau Lietuvos Aidą ir pirmadieniais lankydavasis Prezidentūroje susitikinėję su Šliogeriu, kitaip sakant, buvau su juo pažįstamas, o kita priežastis buvo ta, kad jei mes prez. Smetoną geriau pažįstame kaip valstybininką, tai kaip žmogų pažįstame labai mažai, o gal, teisingiau pasakius, ir visai nepažįstame, nes tas mūsų iškilusis valstybininkas, be abejo, priklausė prie labiausiai užsidiariusių ir santūriausių žmonių, kokių tik man teko susitikti gyvenime.

Todėl, paėmęs Šliogerio knygą į rankas, pagalvojau: štai, pagaliau, atsirado žmogus, kuris, būdamas adjutantas, turėjo puikios progos pažinti Prezidentą kaip žmogų, kitaip sakant, pažinti jo būdą, jo žmogiškąsias silpnas, jo pomėgius ir polinkius, jo santykius su žmona ir vaikais, jo mėgiamus filosofus ir rašytojus, jo požiūrius į meną, literatūrą, teatrą ir muziką, jo nuomones apie mūsų jaunąją šviesuomenę kartą ir apamai apie jaunimą, žodžiu apie visa tai, apie ką nekalbama viešai ir platesnei visuomenei nežinoma, bet kas, gyvenimiškai imant, vyksta užkulisėje, šeimos ir intymių draugų ratelyje. Juo labiau, kad pats autorius savo pratar-

mėje sakosi, kad buvęs "dažnas privačių pasikalbėjimų dalyvis" su Prezidentu, kad jis pažinęs Prezidentą "iš labai arti, iš jo privataus gyvenimo pusės". Tad ar bereikia idealiosios sąlygų memuarams rašyti! Tad žvilgtelėkime, kaip Šliogeris vaizduoja Prezidentą "iš jo privataus gyvenimo pusės" ir visų pirma pakalbėkime apie A. Smetonos religingumą, kurį autorius ypačiai pabrėžia savo knygoje.

Kalbėdamas apie Prezidento tėviškę, Šliogeris rašo, kad prez. Smetona išrūpinęs valstybinę pašalpą Užulėnio bažnyčios bokštui pastatyti, nes pats labai mylėjęs savo gimtinę ir "pats buvo religingas" (13 psl.). Vėlgi rašydamas apie Prezidento dalyvavimą pamaldose oficialiomis progomis, Šliogeris sako: "A. Smetona buvo religingas žmogus ir su didžia rimtimi išklausydavo mišias. Jis puikiai žinojo, kada reikėjo sėdėti, kada atsistoti ar klūpoti; to daugelis mūsų šviesuomenės jau nebemokėjo" (61 psl.). Ir pagaliau kalbėdamas apie santykius su katalikų bažnyčia Šliogeris dar kartą pabrėžia, kad "A. Smetona ir visa jo šeima buvo religinga". (119 psl.).

Man buvo savotiškai įdomu paskaityti Šliogerio pakartotinus tvirtinimus apie prez. Smetonos religingumą, nes gyvendamas Lietuvoje apie jo ypatingą religingumą nieko nežinojau, nors ir ne kartą esu matęs

Prezidentą bažnyčioje per pamaldas. Savo kalbose bei raštuose jis dažnai pabrėždavo, kad Lietuva priklauso krikščioniškos vakarų kultūros, visi žinojo, kad jis tam tikromis progomis dalyvauja pamaldose, bet niekas jį tai nežinojo, kaip jį ypatingą jo religingumą pasireiškimą. Kad Lietuva priklauso prie krikščioniškos vakarų kultūros, buvo visiems gerai žinomas faktas, o kad Prezidentas dalyvauja bažnyčioje per iškilmes irgi buvo savaime suprantamas dalykas, nes, kadangi bažnyčia nebuvo atskirta nuo valstybės, tai valstybės galvai dalyvauti bažnytinėse iškilmėse tam tikrais atvejais būdavo pareiga.

Man kiek komiškai praskambėjo Šliogerio žodžiai, kad Prezidentas "su didelia rimtimi išklausydavo mišias". O kaipgi kitaip jis būtų galėjęs jas išklausyti, negi "varnas šaudydamas"? Mano motina nusivedusi mane į bažnyčią, sakydavo: "Nešaudyk varnų", atseit, nesidairyk, kai aš per daug imdavau žvalgytis į vargonus... Ir argi autorius nori savo skaitytojus įtikinti, kad prez. Smetona buvo labai religingas iš to fakto, kad "jis puikiai žinojo, kada reikėjo sėdėti, kada atsistoti ar klūpoti"?... Ir atrodo, kad autorius lyg ir įtaigoja, jog A. Smetona net rodydavo religingumo pavyzdį kitiems, nes "daugelis mūsų šviesuomenės" jau nežinojo kada sėdėti kada stovėti per pamaldas...

Aš visada su didele abejojone žiūrėdavau į politikų religingumą ir, tiesą sakant, taip pat tebežiūriu ir šiandien. Prez. Eisenhoweris per visą savo gyvenimą jokią bažnyčią nevaikščiojo, o kai buvo išrinktas į Baltuosius Rūmus staiga ėmė vaikščioti, rodos, į episkopalų bažnyčią. Tuo aš nenoriu pasakyti, kad ginčyčiau Šliogerio tvirtinimus apie prez. Smetonos religingumą, ne, to aš neginčiju, aš tik noriu pasakyti, kad autorius nepatiekia jokių rimtesnių prez. Smetonos religingumo įrodymų. Kad Prezidentas išrūpino valstybinę pašalpą savo gimtinės bažnyčios bokšteliui pastatyti ir kad jis "su didžia rimtimi" išklausydavo mišias, tai dar nėra jokie ypatingi jo religingumo įrodymai. Sakysime, mums būtų buvę daug įdomiau patirti tokie faktai: ar prez. Smetona prieš valgį ir po valgio kalbėdavo maldele ir žęgnodavosi? Ar jis nešiojo kokius medalikėlius ar škaplerius ant kaklo? Ar jis skaitydavo kasdien kokią ištraukėlę iš šv. Rašto, kaip tai davo tikrai religingi žmonės? Ar jis aukodavo ir kokias sumas bažnyčios reikalams? Ar jis eidavo išpažintis? Ar jis buvo bent kartą nukeliavęs į kokią šv. vietą, sakysime, į Šiluvą? Šliogeris sako, kad jis su "didžia rimtimi" klausydavęs mišių, bet jis nieko nesako, ar ta proga Prezidentas skaitydavo maldaknygę, kalbėdavo rožinį, ar šiaip jau poteriaudavo, kaip tikri maldininkai kad daro per mišias? Geram katalikui labai praverčia ir šventųjų gyvenimų skaitymas, bet Šliogeris ir apie nieko neužsimena.

Taigi, viena iš dviejų: arba autorius neišnaudojo visų jo turimų galimybių prez. Smetonos religingu-

mui pilnai pažinti, arba tas Prezidento religingumas nebuvo toks didelis, kaip kad Šliogeris stengiasi mus įtikinti.

Šliogeris nemaža vietos paskyrė ir prez. Smetonos šeimai aprašyti. Ypačiai platokai rašoma apie ponį S. Smetonienę. To skyrus antraštėlės skamba taip: "Rūpestingoji žmona", "Paramos reikalingųjų globėja", "Ūkininkė, šeimininkė", "Religinga moteris". Autorius pabrėžia, kad ji "buvo rūpestinga globėja" visiems Prezidentūros tarnautojams (16 psl.), kad ji "gili patriotė" (18 psl.), kad ji "daug nusipelnė ir vaikų globos srityje (19 psl.), kad ji buvo "darbšti ir energinga ūkininkė ir rūpestinga šeimininkė" (21 psl. kur autorius kalba apie Prezidento ūkį Užulėnyje), kad ji "mėgdavo sulošti preferansą", pagaliau kad ji buvusi religinga ir kad jos "pamaldumas nebuvo formalus, bet nuoširdus ir gilus" (22 psl.).

Gan plačiai Šliogeris rašo ir apie Prezidento vaikus. Duktė Marija "buvo graži ir simpatinga moteris, aukšto intelekto... Gražiai laikėsi aukštosios visuomenės pobūviuose ir diplomatiškomis priemonėmis... buvo gera šokėja" ir t.t. (23 psl.).

Kalbėdamas apie Smetonų sūnų Julij Smetoną autorius trumpai nupasakoja jo biografiją ir pabaigoje taip jį charakterizuoja: "J. Smetona, kad ir Prezidento sūnus, niekad nebuvo išdidus... Reikė daug pagarbos visiems vyresniems, pav., Prezidentūros kanceliarijos viršininkui dr. P. Bielskui, man ir kitiems. Visiems mums jis paliko rimto ir darbtaus vyro įspūdį" (26 psl.).

Įdomu tai, kad Šliogeris nesigailėdamas vietos visiems prez. Smetonos šeimoms nariams paskirai, beveik visai nieko nekalba apie jų savitarpio santykius. Kad ponis Smetonienė padėdavo reikalingiems pagalbą, kad Marija Smetonaitė buvo graži, gerai išauklėta ir inteligentinga moteris ir pagaliau, kad Julius Smetona buvo "fain vyras", tai tuos dalykus žinojo ano meto visas Kaunas ir, be abejo, daug daugiau, kaip kad rašo Šliogeris savo knygoje, bet niekas tada nežinojo ir niekas dar ir šiandien nežino, kiek, pav., buvo santykiai tėvo su vaikais? Kaip Prezidentas žiūrėjo į savo žmonos preferanso pagėmimą? Kokios įtakos ponis Smetonienė turėjo į valdymo reikalus, ar ji visai nesikišo į tuos reikalus? Kokie buvo jos santykiai su savo seserimi ponis Tūbeliene? Kokios įtakos ji turėjo savo vaikams ir t.t. ir t.t.? Pažindamas Smetonų gyvenimą "iš labai arti", Šliogeris galėjo mums apie tai papasakoti.

Iš atsiminimų rašytojų skaitytojas laukia kažko naujo, intymiško, dar nežinomo. Šliogeris pasiskundėdamas ir, be abejo, kiek pasididžiudamas rašo, kad būdamas adjutantas palaike su Prezidentu labai artimus ryšius ir kad jo, t. y. Šliogerio šeima palaikė senus ir artimus ryšius su Chodakauskų šeima, tad turėjo apie aprašomuosius žmones daugiau žinoti. Rašyti apie daugiau ar mažiau žinomus dalykus iš vienos pusės ir išidealizuoti kalbamus žmones iki angeliškos tobulybės iš kitos pusės, man rodos, nėra labai didelis pasitarnavimas nei istorijos mokslui nei pagaliau pačioms istorinėms asmenybėms, nes vienišališki ir nepakankamai pagrįsti tvirtinimai nieko negali įtikinti.

PRIEŠ VIDURNAKTĮ

Skaudu tėvui, skaudu motinai, broliui, kai mirtis iš jų tarpo išplėšia mylimą vaiką, vienintelę seserį. Gyvenimo spindesys sudūžta į nesuskaitomas skeveldras; ir sielą apsupa švininė tamsa. Retai kada žmogus yra taip reikalingas kito žmogaus paguodos, tačiau ir ji dažnai pasirodo be galo blyški ir silpna. Kai kas tik tada šaukiasi Dievo. Ir vienam giesmė ar Kristaus žodis, kitam tyla ar raudona bažnyčios liepsnelė, atveria kartais visiškai naują gyvenimą, anksčiau net nepastebėtą.

Veltui, tačiau, jis ieškotų šviesos Didžiojo Penktadienio vakarą -- jį sutiktų užgesę liepsnelės, tušti tabernakuliai ir nuogi altoriaus stalai. Mes šaukėmės Dievo. Dievas mūsų išklausė, atėjo pas mus ir su mumis gyveno. Bet jo mintys pasirodė nelauktos; jo šviesa pasirodė ne vien maloniam pasišildymui ar teatro scenai skirta. Į mus atsikūlė jį nušvietė mus iki sielos gelmių ir mums parodė, kas ištikrųjų esame. Meilė ir atleidimas susikirto su įpročiu keršyti, niekinti ir neapkęsti. Nejaugi galima pakęsti geresnį už save? Ir todėl mes Dievą nužudėme.

Tai nėra vien kadaise įvykusi praeitis. Šiandieną lygiai taip pat nekartą užmerkiame akis ir nusisukame -- ar praeiname pro šalį, palikdami Jo balsą skambėti ten, kur negalėtų būti mūsų išgirstas. Dievas pradžioje miršta jausmuose: "Kristaus ar krikščionio kančia manęs nebejaudina". Vėliau ir mintyse: Dievas virsta "tikėjimo problema", kurios "sprendimui" neverta gaišti laiko. Kol pagaliau pakyla balsai -- šalin ir Jį ir viską kas Jį primena iš mūsų tarpo: Jis mus erzina, Jis trukdo mūsų planams. Jei ne Jis, tai gal jau seniai būtume sukūrę pasaulį -- naują, gražų, malonų -- ir sau ir kitiems.

Ir kuriame ištisus šimtmečius. Sunku berasti žemės pėdą nepersunktą ašaromis ir krauju. Uždengiame tą žemę puikiais keliais, namais ankštais nuo patogumų. Bet širdis nerami, įtempta. Kam Dievas miręs, tas nujaučia, kad jis kuria, stato ir gyvena ant nieko. Kartais sukaudęs dantis ir su klaikia, nebežmoniška energija. Kartais tik kaip žolė, kuri auga, žydi ir vėl subyra į dulkes.

Didžiojo Penktadienio ar kitą panašų vakarą, tą pergyvena ir ne vienas giliau galvojantis ir jaučiantis krikščionis. Gyvenimo pagrindas susiūbuoja stipriau, negu praradus artimą asmenį. Kas buvo likę apaštalamis? Grįžti namo ir tik vegetuoti -- kasdieniniame darbe, protingųjų draugų pajuokoj. Bet vienu vakaru vėliau, krikščionis ateina į bažnyčią su kiek kitokia nuotaika. Išorė visiškai ta pati: tamsa ir altoriai tušti. Jis tačiau yra tikras, kad šalia jo ir viso to ką jis mato ar jaučia yra dar viena -- paties Dievo tikrovė, kurios piktadario ranka niekuomet nepasieks. Kristus tikrai tebėra miręs -- bet nemažiau tikrai kiekviena sekundė artina mus visus prie jo prisikėlimo akimirkos.

Ginkluoti budelių sargai išlakstys. Kiek vėliau, už atitinkamą pinigą, jie pasakos visiems, kad jie miegoose matė slapta atėjusius Kristaus mokinius. Bet jų pasakojimai bus sutikti su šypsena: tų, kurie žino, kas ištikrųjų įvyko.

Ir Velykų ryto žinia eis iš lūpų į lūpas, iš vienos širdies į kitą, tūkstančius metų -- tarp tų, kurie savųjų namų nestato ant smėlio, nesigailėdami laiko kasti giliau, iki uolos. Audroms ir potvyniams praėjus, jie vieni liks tikraisiais šios žemės šeimininkais.

Kristus tikrai prisikėlė! Teuždega Jis pastovų troškimą būti kartu tikrai prisikėlusių tarpe: kartu su Juo ir kartu su visa mūsų tauta...

(d)

Mykolas Viltis

VELYKOS

SUPASI gležni spurgeliai gluosniuose,
Supynės linguoja pakluonėje,
Dainos sklinda iš po žiemos gruodo,
Margučių juosiniai žemę juosia...

Kad taip vėl įsisupti supynėje,
Įsisupti ligi pačio mėlyno dangaus
Ir niekad, niekad, niekad nesugrįžti į
nukankintą žemę!

O žemė žydi spurgais ir nerimu,
O kalasi jauna srovė pro mirties dangtį,
Ir supasi mano širdy Velykų procesija:
Alleluja, Alleluja...

Iš eilėraščių rinkinio "Neparašyti laiškai".

LINKSMŲ**ŠV. VELYKŲ!****DIRVA**

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

Maištininkų teismas (I)

Tuos, kurie ruošia per-versmus, nori nuversti teisėtą ar neteisėtą valdžią, nebepripažįsta autoritetų, paniekina nusistovėjusias vertybes ir skelbia naujas, išjuokia gerus papročius ar morališkai žaloja jaunumą, — yra įprasta bausti. Kolkas taip daro visos valdžios ir santvarkos: baltosios, geltonosios ir raudonosios.

Tad buvo neišvengiama, kad ir lietuvių literatūros maištininkai keturvėjiniškai anksčiau ar vėliau turėjo būti teisiami ir nubaudžiami. Ir tai įvyko anksčiau (galbūt net per anksti), negu vėliau. Tiksliai sakant, triukšminga byla susinarpiojo Kaune, didžiųjų Universiteto rūmų salėje, 1927 metais gruodžio 12 dieną.

Man ir ligi šiol be galo gaila, kad teismas negalėjo įvykti bent porą savaičių vėliau arba po Naujų Metų. Toks pasiskubinimas man atėmė saldžiausią malonumą atlikti savo gyvenime pirmąją kaip teisininko (advokato-gynėjo) pareigą. Tą skaudų pergyvenimą visuomet tebeatmenu.

Gyvendama aistrų pritivinkusiam ore, jausdama nerimą bei įkaitusius nervus, norėdama pati geriau išsiaiškinti, kas kiek yra kaltas už gero literatūrinio skonio gadinimą bei ramybės drumstimą ir pripažintų autoritetų griovimą, Studentų Humanitarų Draugija nutarė suruošti Keturių Vėjų literatūrinį teismą. Tai turėjo būti neva teisybės išsiaiškinimas ir kartu, žinoma, įdomi pramoga mums visiems.

Teisėjais ir teismo ekspertais buvo nutarta pakviesti humanitarinio fakulteto literatūros profesorius, bet prokurorų ir advokatų pareigas ryžomės imti į savo rankas. Dalykas atrodė per svarbus ir per rimtas, kad jį būtų galima patikėti seniams.

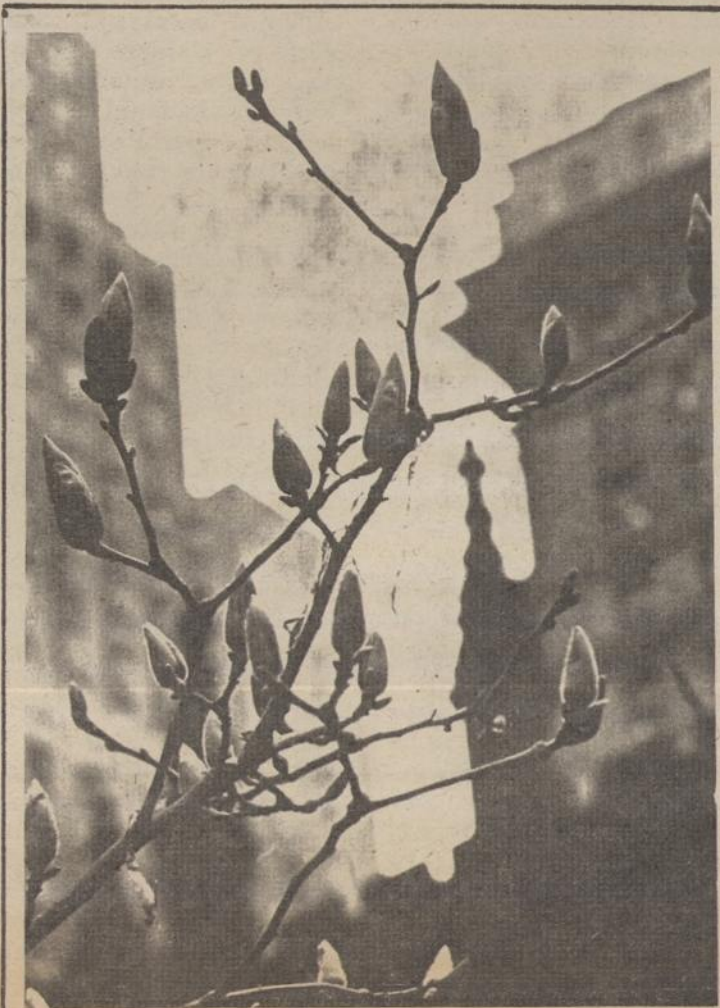
★
Prokurorų-kaltintojų buvo pakviesti ir mieliausiai sutiko Henrikas Blazas, vyresnio kurso neolus filosofijos studentas, bet iškalbingas, apsiskaitęs, vikraus proto ir sąmojo, be to, tada rašęs lietuvių ir rusų kalbomis eilėraščius — nors ir

nelengvai suprantamus, bet labai gilius, skambius, simbolistiškus ir net truputį dekadentiškus.

O Keturių Vėjų advokatais-gynėjais, idant tinkamai atsilaukyti prieš Blazo iškalbingumą, buvo parinkti du vaikinai.

Pirmuoju gynėju sutiko stoti trečio kurso studentas Juozas Baldauskas (žymiai vėliau virtęs Baldžium, etnologijos mokslo daktaru ir docentu). Tuo metu jis buvo neabejotinai mokyčiausias humanitarinio fakulte-

to studentas, mokėjęs daugybę kalbų ir egzaminams pasiruošdaves geriau už profesorius. Bandęs kiek rašyti senoviško stiliaus eilėraščių, bet greit tuos "niekus" metęs, į politikavimą jis nesikišo, tačiau šiaip jau buvo griežtas socialdemokratas ir visų marksizmo žinovas. Nestokojęs humoro, bet daugeliui labiausiai pats savimi atrodęs įsikūnijusiu humoru: mažo ūgio, pusėtinai apšepęs (dabar sakytumė, bytnikas), krevių kojų ir su didele galva,

R. Kisieliaus nuotrauka

Juozas Almis Jūragis

PRISIKĖLIMAS

Skambės varpai Kaune, ir Vilniuj, ir Alytuj,
Ir erdvės krykštaus jų džiaugsmingu gaudimu.
Nuo rezurekcijos giesmės drebės senų bažnyčių mūro plytos,
O širdys giedančių drebės šventu jausmu.

Pavasaris drąsiai po žemę vaikščios --
Jis budindamas lies dar miegančius medžius.
Iš rankų jam byrės žibutės melsvos į tyliąsias miško alkštes,
O upės neš bangom tolyn pavasario žodžius.

ties prikimšta faktų, enciklopedinių žinių ir teorijų, kad jam kartais jos maišydavosi, užtemdydamos aiškų ir blaivų galvojimą.

Kiekvienas žinojo, kad Baldauskas apie viską labai daug žino, o vis dėlto yra kažkaip "trenktas".

Gi antruojų gynėju, lyg ir pirmojo asistentu, teismo rengėjai pakvietė mane.

★
Tai buvo kiek neįprastas pasitikėjimas pirmakursiui studentui, į Universitetą įsirašiusiam vos prieš trejetą mėnesių. Jis atsirado galbūt dėl to, kad jau buvau susiustęs su keturvėjiniškais, K. Binkio įvestas į brolijos prieškambarį, išgyręs jų žurnalą provincijos spaudoje ir, svarbiausia, fakulteto koridoriuose plačia burna skelbęs "futūrizmą", smerkęs romantikus ir ypač visą "už stalo išsirikiavusią senatvę".

Miliausiai priėmiau tokį atsakingą pasiūlymą ir tuoj pradėjau ruošti advokaturai. Buvau 18 metų, o tuomet, kaip suprantama, visi mokslai ir menai man atrodė žymiai aiškesni, negu dabar...

Deja, netrukus ištiko katastrofa. Pasitaikė tuo metu proga su mano korporacijos studentų žaidrininkų ekskursija nuvykti keliom dienom į Rygą. Čia be jokių išankstinių ketinimų ir būtino reikalo netikėtai teko susitikti su vienu kitu mūsų politiniu emigrantu, atsiradusiu Latvijoje po kapit. Majaus — Dr. J. Pajaujo nepasisekusio priešsmetoninio pučo, prisiklausyti visokių priešfašistinių jų kalbų ir pačiam nemažai pritaikyti. Gal kas išdavė, o gal tik šiaip nepasisekė pasislėpti nuo budrios saugumo organų akies, — bet sugrįžęs Kaunan mane tuoj areštavo, maždaug savaitę prieš Keturių Vėjų teismą!

Kol lėtai ir neskubėdami tardė, kol išsiaiškinau ir išsiginiau, kad dar nespėjau tautai ir valstybei nusikalti, praėjo šaltojoje apie dešimt dienų, o su jomis ir pats moderninio meno kūrybos teismas. Nesunkiai galit suprasti mano tikrąsias nuotaikas: štai ten teisia brangiausius draugus, turiu juos ginti ir iškovoti pergalę moderniniam menui, o dabar pats — sėdžiu uždarytas kalėjime prieš skystos miežių kavos puodelio, ir dar be cukraus!...

Sužinojė, kad aš jau kriaunu kovoje ir kažin kada be išvysiu saulės šviesą, teismo rengėjai mano vieton

skubiai pakvietė gynėju kitą mūsų pirmojo kurso kolegą literatą — Petrą Juodelį. Įvykiai parodė, kad jo pakvietimas išėjo bylai gal net naudingiau. Aš greičiausia būčiau pasikarščia-vęs ar kur perdaug senatvę užgavęs. O Juodelis maištininkus gynė ramiai ir labai gerai. Jis patiko ne tik kaltinamiesiems, bet ir publikos daugumai.

★
Kaip begalėčiau aprašyti šį mūsų pirmąjį, įdomiausią ir triukšmingą literatūrinį teismą, kuriame negalėjau dalyvauti? A. Nyka-Niliūnas Enciklopedijoje duoda gerų žinių, bet per siaurai. Paskutinio K. V. numerio, kur byla buvo aprašyta, niekur negalėjau gauti. Vadovautis kitų pasakojimais prieš 40 metų — per didelė rizika ir apsunkinimas atminčiai.

Bet štai neseniai brangus bičiulis iš Brooklyno, aktorius Vitalis Žukauskas, ne-

tikėtai prisiuntė tuo laiku leistą Kauno teatro žurnaluką, vardu "7 Meno Dienos" (1927 m. gruodžio 24 d.), kur per visą puslapį įdėtas Keturių Vėjų teismo aprašymas to žurnaliuko redaktoriaus ir šiojo tokio keturvėjiniuko A. Šimėno. Tai rodo gausybę kalbos ir rašybos klaidų ir sujauktas stilius, kuo pasižymėdavo šimėno rašiniai. Keturiems Vėjams jis buvo parašęs, berods, tik vieną straipsnelį apie sur-realizmą, ir aš labai stebėjau, kad šis vienintelis iš keturvėjiniukų, ejęs literatūros mokslo Prancūzijoje, ne tik ne-pramoko švarios lietuviškos rašybos, bet ir nepajėgė įsigauti nors šiekios tokios stiliaus elegancijos.

Tačiau šiaip jau tame reportaže, surašytame ironizuojančiu tonu, yra beveik viskas, kas reikalinga maištininkų teismo vaizdai atstatyti. Tuo pasinaudodami, tęsime bylą sekantį kartą.

GREETINGS and BEST WISHES

DE LUXE TRANSMISSION SERVICE

SPECIALISTS AUTOMATIC TRANSMISSIONS

ALL MAKES & MODELS • STICK HYDRO OUR SPECIALITY

LIFE TIME GUARANTEE AVAILABLE

- REBUILT
- REPAIRED
- EXCHANGED

- NO MONEY DOWN
- TERMS
- ONE DAY SERVICE

361-7060

1477 E. 55th at Superior

GREETINGS and BEST WISHES

MULEE BODY, INC.

E-Z TERMS — INSURANCE WORK

REPAIRING — PAINTING COLOR MATCHING

JIM MULEE owner

621 E. 152 St.

761-0880

GREETINGS and BEST WISHES

SURPLUS VALUE CENTER

13107 ST. CLAIR AVE.

UL 1-5116

PAŠAUTI ARAI KRĖVĖS TĖVIŠKĖJE

Vladas Ramojus

Mūsų literatūros klasikas Vincas Krėvė, lietuvių literatūroje įamžinęs ilgiems laikams savo gimtąjį Dainavos kraštą — Dzūkiją, kūrinyje "Daina apie arą" aprašo laisvės ir platumės pasiilgusį galingą arą, kuriam buvo skirta skaudi nelaisvė.

Antruojų bolševikmečiu, kai Krėvė su kitais lietuviams pasitraukė į Vakarus nuo piktųjų savo tautos priešų — bolševikų, į Vinco Krėvės gimtojo Subartonių kaimo pašonėje esantį Subartonių mišką suskrido būriai jaunųjų Lietuvos arų, kaip anas Krėvės aras, kovoti ir veržtis į laisvę ir aukštumas. Veržtis ne patiems, bet vesti ir priešo kankinamą tautą ten, kur šviečia saulė, kur laisvė viešpatuoja.

Subartonių miške 1947 metais laikėsi partizano Stasio Klimašausko — "Genio" dalinys. Jis tiesioginiai priklausė Prano Ivanausko — "Bevardžio", kilusio nuo Valkininkų, partizanų junginiui. "Genio" dalinyje tarp kitų buvo ir šie kovotojai: Jonas Janulevičius — "Margis", Kostas Milius — "Kovas", Edvardas Bingelis — "Dzūkas", Pranas Kužulis — "Dumas", Leonas Caplikaš — "Perkūnas", neišsifruoti partizanai "Aras", "Grosmanas" ir kiti.

1947–48 metų žiemą partizanai Subartonių miške

išsilaikė neturėdami bunkerio, naktimis slapstydami pas apylinkių ūkininkus. Pirmieji bunkeriai Subartonių miško gilumoje išdygo tik 1949 metais.

1948 metų pavasarį į Subartonių mišką pas St. Klimašausko — "Genio" partizanus apsilankė jų viršininkas Pr. Ivanauskas — "Bevardis" su palydovais. Kaip tik tuo metu vyko nemažas kariuomenės ir NKVD dalinių judėjimas, ir partizanai, nieko nelaukdami, savo mirtiniams priešams paruošė pasalas kelyje iš Ryliškių kaimo į Merkinę. Kai mašinos priartėjo, partizanai atidengė ugnį, kareiviai su enkavedistais šoko į griovius ir gynėsi. Kautynėse tarp kitų žuvo ir Varėnoje esančios raudonosios armijos igulos vadas vyr. lt. Dmitrevas. Partizanų nuostoliai šiose kautynėse visai neminimi.

Po metų, 1949 m. vasarą, ant to paties kelio ir toje pat vietoje iš Subartonių miško pakilę partizanai užpuolė partinius aktyvistus ir milicininkus kurie siautė po kaimus, terorizuodami ūkininkus ir ruošdami partizanams pasalas. Ir šios kautynės buvo kruvinos priešui.

Merkinės-Ryliškių kelias, tur būt, ir šiandien tebėra baisus Lietuvos priešams, juk dar taip neseniai praėjė tie laikai, kada čia tvirtai šeiminkavo Lietuvos laisvės kovotojai. O Subartonių pamiškėje ir miško glūdumoje išmėtyti partizanų kapai supins Dzūkijai ir Lietuvai naujas poringes bei legendas. Tik gaila, kad vienas iš retų to žanro plunksnos meistrų, profesorius Vincas Krėvė-Mickevičius, palikęs mūsų tautai tiek įdomių romantinių veikalų, nebesugrįš į gimtuosius Subartonis, į numylėtą "Dainavos" šalį

literatūriškai apipavidalinti tų legendų ir poringų, kurias narsūs Dzūkijos arai — partizanai savo žygiais, kovomis ir gyvybėmis supynė. Krėvė mirė 1952 metais Philadelphijoje, JAV, kaip tik tuo metu, kada Dzūkijoje geso ir laisvės kovų sąjūdis, kada artėjo galas Stalinui, o po jo ir Molotovui, tam senam bolševikui, pas kurį 1940 metų vasarą, bolševikams ką tik užgrobus Lietuvą, V. Krėvė buvo nuvykęs prašyti, kad Lietuva nebūtų sovietinama.

Iš Subartonių apylinkėse kritusių partizanų žinomi šie: dalinio vadas Stasys Klimašauskas — "Genys" su partizanais "Aru" ir "Grosmanu" žuvęs 1948–49 metų žiemą kautynių su raudonąja armija metu; Jonas Matulevičius — "Margis" su partizanų "Vėju", žuvęs 1949 metais, ir daug kitų.

Žuvus vadui St. Klimašauskui — "Geniui", jo pareigos atiteko Edvardui Bingeliui — "Dzūkui", kilusiam iš Purplių kaimo, Merkinės vls. Jis vadovavo Subartonių apylinkės partizanams iki 1951 m. vasario 16 dienos. Tą dieną, kai miškuose prieglaudą radę Lietuvos laisvės vėjai su didžiąja dalimi tautos šventės Lietuvos nepriklausomybės šventę, NKVD su savo sėbrais jiems paruošė klastingas pasalas ir į priešo rankas gyvas pateko partizanų dalinio vadas Edvardas Bingelis — "Dzūkas", į partizanų eiles įstojęs 1947 m. rugpiūčio mėnesį ir tris su puse metų išbuvęs Lietuvos laisvės kovų priekinėse pozicijose. Taip buvo palaužti sparnai vienam iš paskutinių Subartonių apylinkės laisvės arų.

Ištrauka iš naujai išėjusios Vlodo Ramojaus knygos "Kritusieji už laisvę". Išleido Lietuviškos Knygos Klubas.

JAUNOJI KARTA

Kokiame kelyje stovime?

Dr. Leono Kriaučeliūno paskaita Chicagos neolituanyų sueigoje.

Nesu filosofas ir juo nebūsiu. Į problemas žvelgiu tik per praktiško gyvenimo ir praktiškos profesijos prizmę.

Prisimenu, Lietuvoje gyvendami mes galvojome, kad už Lietuvos ribų turi būti daug geriau, daug įdomiau: didesnis turtingumas, aukštesnė kultūra, klesti žmogaus gerbūvis. Buvo lemta, kad didelė mūsų tautos dalis turėjome palikti savo gimtus namus, savo kraštą. Mums teko netik pamatyti kito pasaulio dangaus skliautus, gamtos įvairumus, bet ir pažinti, patirti ir suprasti kitos pasaulio dalies žmonių rūpesčius gyvenimo būdą, jų linkmybes, vargą ir sielvarą, kultūrą ir pažiūras. Po tokios patirties prisimena mūsų tėvų, senelių mums paliktas išmintingas nurodymas: "Ten gera, kur mūsų nėra". Neieškok laimės kitur — jos nerasi. Ir tie mūsų tėvai, seneliai, kurie taip pat buvo svetur išvykę ir pasaulio matė, išvykstančius iš savo krašto svetur laimės ieškoti žiūrėdavo

Dr. L. Kriaučeliūnas

gal į savo kraštą — Lietuvą, ją prisimindamas, atranda ten daug klynesnių ir geresnių savybių negu kitur pasaulyje.

Mums jau ne tik nėra jokio reikalo gėdintis lietuvių vardo ir slapstytis po svetimomis pavardėmis, o priešingai didžiuojamės, kad lietuvišiais esame. Kitų kraštų pažinimas lietuvių nenaikina, o jį tik sustiprina. Todėl visai suprantama, kad vyresnioji generacija iš Lietuvos lietuviybės išliki-

mo reikalą labai stipriai užakcentuoja ir dėl to sielojasi.

Bet ir nereikia pykti, jei jaunieji, gimę ir užaugę svetur, šį lietuviybės išlaikymo reikalą išsivaizduoja ar jos prasmę kitaip supranta. Teisingiau būtų manyti, kad be proto išvadų, pavyzdžiui: kur blogiau žmonės gyvena, kur žmonės geresni, sveikesni, kur moralė aukštesnė ar žmogaus laisvė didesnė ir t.t. yra dar kiti dalykai, kitos aplinkybės, kurios taip pat skatina ir verčia rūpintis savo tautiniu išlikimu, yra prigimta, natūrali savo kraštui meilė, išsiskiriantis sentimentas saviesiems, savo broliams, noras su jais būti, bendrauti ir bendru dvasiniu palikimu dalintis. Mūsų jaunoji generacija šito dvasinio palikimo neturėjo laimės pajusti. Tai yra didelė spraga. Bet tą spragą mes turėtume užpildyti sukūriant savą, artimą, labai patrauklią atmosferą savoje išsivijus bendruomenėje. Jaunoji generacija turėtų visai be jokių abejonių pajusti, kad mūsų lietuviškoje bendruomenėje yra jos tikrieji namai, kuriuose ji jaustųsi saugi, proteguojama ir laiminga. O pajutusi ir supratusi lietuviškos bendruomenės vertę ir reikšmę jau nebe norėtų iš jos ištrukti. Čia yra pati didžioji problema, kurią išspręsti yra vyresniųjų pareiga ir uždavinys.

Chicagos neolituanyų sueigos, įvykusios kovo 12 d., prezidiumas: pirmininkas Algis Modestavičius ir sekretorė Živilė Keliuotytė. V. A. Račkausko nuotrauka

DR. JUOZAS L. NAVICKAS — EKSTRAORDINARINIS PROFESORIUS

Bostono Kolegija kovo 1 d. suteikė dr. Juozui L. Navickui ekstraordinarinio (Associate) profesoriaus laipsnį su nuolatinio dėstytojo teisėmis. Jam taip pat buvo paskirta stipendija jau įpusėtam moksliniam veikalui užbaigti.

Dr. J. L. Navickas yra gimęs Virbalyje, progimnaziją baigė Kybartuose, o gimnaziją — Vokietijoje.

Filosofiją studijavo Louvaino aukštajame filosofijos institute, kurį baigė 1953 metais. Filosofijos daktaro laipsnį gavo Fordhamo universitete 1958 metais, parašydamas disertaciją "The Moral Philosophy of Lossky". Baigęs studijas, dvejus metus dėstė filosofiją Kingo kolegijoje, Willkes-Barre. 1961 metais pradėjo darbą Bostono Kolegijoje docento teisėmis.

Prof. J. L. Navickis veiklus ir visuomeniniam gyvenime. 1963 metais buvo Bostono Kultūros Klubu pirmininku, tais pat metais buvo išrinktas Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos Naujosios Anglijos židinio pirmininku. Jis bendradarbiauja Lietuvių Enciklopedijoje, Drauge, Aiduose ir Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos leidiniuose, kuri Dr. Juozo L. Navicko traktatą "Žmogaus esmė intencionalių aktų šviesoje", (Roma, 1965) išleido atskiru leidiniu.

Filosofines studijas anglų kalba paskelbė šiuose moksliniuose žurnaluose: Boston College Studies in Philosophy, Darshana International, International Philosophical Quarterly. Trumpą Dr. Juozo L. Navicko biografiją turi įsidėjusios šios amerikiečių enciklopedijos: Directory of American Philosophers, Directory of American Scholars (vol. IV), Who's who in American Education, Who's who in the East.

(lj)

Grupė neolituany, dalyvavusių kovo 12 d. sueigoje Jaunimo Centre

Kr. Donelaičio lituanistinės mokyklos III ir IV skyriaus mokiniai, dirguojant mokytojų K. Skaisgiriui, Vasario 16 minėjime išpildo Br. Budriūno "Tėviškėlę". V. Noreikos nuotrauka

Tos problemos negalima būtų išspręsti einant atskirais keliais, vyresnieji sau, o jaunesnieji sau. Šiandien tasai nutolimas vienių ir antrų yra jau toli pažengęs, reikia manyti, dėl vyresniųjų nesugebėjimo arba nesupratimo kaip tam išsiskyrimui ir nutolimui užkirsti kelią. Jau pora dvidešimtmečių, kaip mes, pav., turime bendruomenės organizacijas. Tose organizacijose veikia beveik išskirtinai tik senoji generacija.

Pav. Marquett Parko Apylinkėje metai iš metų tie patys vyresni žmonės. Tuo tarpu, kai bažnyčios lapelius skaitant ten nuolat užsakai ir sutuoktuvės jaunų lietuviškų porų. Jie, tie jauni žmonės, pilni energijos, naujų sumanymų, idėjų gyvena šalia mūsų. Jie ir lietuvių kalbą valdo: skaityti ir rašyti moka ir prakalbas bei kalbas sakyti sugebėtų. Bet kur jie? Bendruomenės susirinkimuose jų vieta rodos turėtų būti. Jie neateina. O kad neateina, tai kas kaltas. Jei neieškosime bendros kalbos, jei mes, vyresnieji, jų nepritrauksime, tai jie ir neateis. Jiems yra ir paliks svetimas reikalas. Kokia gi bendruomenės ateitis, jei vyresnieji neturime pakaitalo. Mūsų vyresniųjų pats pirmasis uždavinys jau dabar surasti bendrą kalbą su jaunaisiais ir juos įvesti ir įstatyti Lietuvių bendruomenės darban.

Tiesa, nemaža dalis tų jaunų žmonių daly-

Jaunimas kalba jaunimui. Kr. Donelaičio lituanistinės mokyklos Vasario 16 minėjime pagrindinę kalbą pasakė 8 klasės mokinys Vytautas Miknaitis. V. Noreikos nuotrauka

Per suruoštą Vasario 16 minėjimą, Kr. Donelaičio lituanistinės mokyklos mokiniai pagerbė savo mokytojus B. Vindašienę ir muz. J. Zdanių, įteikdami jiems dovanėlę už mokyklai skirtą dainą, "Su mokslu į rytojų", kurios žodžius parašė B. Vindašienė, o muziką sukūrė muz. J. Zdanius. V. Noreikos nuotrauka

vauja savo organizacijoje. Daug jų niekur nedalyvauja, o dirbti galėtų ir sugebėtų. Atskiros organizacijos be bend-

ros jungties — bendruomenės, yra dideliame pavojuje greičiau išnykti.

(Nukelta į 6 psl.)

NEOLITUANYŲ SUEIGOJE

Kovo 12 d. Chicagoje įvykusioje Korp! Neo-Lithuania sueigoje filisteris dr. Leonas Kraučeliūnas skaitė įdomią paskaitą "Kokiame kelyje mes stovime". Paskaita buvo išklaudyta dideliu susidomėjimu.

Po paskaitos vyko diskusijos, kuriose aktyviai dalyvavo jaunieji korporantai.

Filisteris inž. Jonas Jurkūnas referavo apie sumanytą Chicagoje įsigyti Tautinius namus. Po ilgesnio pasitarimo, visi nuširdžiai pasisakė, kad tokių namų įsigijimas yra reikalingas ir Korp! Neo-Lithuania tam reikalui paskyrė 1000 dolerių. Po to eilę korporantų namų pirkimui paskyrė tūkstantines, o šimtinių skaičius buvo nelauktai didelis. Ypatingai džiugu, kad ir jaunieji filis-

teriai bei senjorai tam reikalui paaukojo šimtines. Į namų pirkimo direktorių tarybą iš neolituanyų tarpo buvo išrinkti: inž. Algis Modestavičius ir Mečys Šimkus.

Sueigą gražiu, prasmingu žodžiu atidarė pirmininko pareigas einanti filija Liucija Virpšaitė, pakviesdama prezidento pirmininku filisterį inž. Algį Modestavičių ir sekretorium — Živilę Keliuotytę. Pirmininkas sueigą pravedė gyvai ir įdomiai. Perskaičius praejusios sueigos protokolą, kurį parašė filija Rūta Morkutė, susirinkimas pareiškė padėką, nes iš vaizdžiai parasyto protokolo nebuvo sieji anoje sueigoje susidarė labai gyvą vaizdą, kas buvo svarstyta ir nutarta. (vk)

V. A. Račkausko nuotrauka

Kokiami kelyje stovime?

(Atkelta iš 5 psl.)

Džiugu, kad neolituanai stovi lietuviško jaunimo pirmose gretose. Jie duoda toną. Laukiame, kad jaunoji neolituanija gyvai ir energingai parems lietuvių bendruomenę savo jaunomis jėgomis.

Dirbti ir kovoti dėl lietuviškos išlikimo nėra vien tik gelbėti senųjų sentimentą ar gelbėti savo nelaiminę patekusią kraštą Lietuvą. Šis darbas suteikia įvairių progų ir savo pačių asmenybę lavinti, tobulinti ir kurti sau perspektyvas ateities rimties ir visai visuomenei, gal net visai žmoniškai, naudingiems darbams. Lietuviškas visuomeninis bei kultūrinis darbas gali būti gera mokykla ir geru prieangiu ateities karjerai. Be praktiško patyrimo, be pripažinto talento ar darbu iškovoto išsilavinimo ir sugebėjimų sunku, beveik neįmanoma, prasimušti į amerikonių spaudą, dailę literatūrą ir kitas kultūrinis sritis. Tuo tarpu lietuvių spauda, laikraščiai, žurnalai laukia tautos, laukia bendradarbių. Kodėl nebandyti kiekvienam rašyti, reikšti savo mintis įvairiais klausimais. Lietuvių jaunime pilna jaunos, šviežios, naujos minties. Prityrę redaktoriai, vyresnieji žurnalistai su džiaugsmu pataisyti, patirti į ką daugiau kreipti dėmesio, ko vengti. Daugumas jaunųjų lietuvių tikrai galėtų išsilavinti ir išaugti stipriais žurnalistais, įgavę patyrimo ir gerai valdydami kitą kalbą, pav. anglų, lengvai būtų priimti ir kito krašto spaudos.

Lietuvių jaunimas būtinai privalo išnaudoti vyresniųjų patyrimą, talentus, žinias iki paskutinio lašo. To džiaugsmo turto lietuviškoji išeivija, daugumoje išsimokslinę inteligentai, apsidaria turi ir su džiaugsmu juo dalinasi ir savo jauniems perduoti. Vyresniųjų jėgos silpnėja ne nuo nuovargio ar persidirbimo fabrikuose ar įstaigoje, kiek nuo to, kad jie mato savo vaikus, savo jaunąją generaciją abejingą ir nesidominčią jų dvasinio turto perėmimu. Jie mato, kad jaunoji generacija, pagauta laiko dvasios, linkusi į oportunistą, lengvą gyvenimą. Lengvas gyvenimas neišugdys darbininkų ir

kovotųjų ne tik dėl lietuviškos, bet ir dėl jų pačių asmeninio išlikimo. Tik iškėlę kultūriniai aukščiau mus supančios aplinkumos, apginsime lietuviybę, neiškriksime ir nesutirpsime tos bedvasės aplinkumos katilė ...

Gaunasi išpūdis, kad jaunieji, jei veikia, tai daugiau vyresniųjų raginami ar net stumiami. Raginimai nusibosta. Jaunieji patys be raginimų turėtų imtis iniciatyvos visoms veikimo sritims: lietuviško visuomeninio bei kultūrinio veikimo. Būtų didelė klaida, gal jau tokia klaida dabar junta, jei toji jaunosios generacijos dalis, kuri dar gerai valdo lietuvių kalbą, į visuomenės veiklą neįsijungtų visoje plotmėje. Tai yra lietuviškos išlikimo, kadangi jaunoji generacija dabar jau studentija lietuvių kalbos neapvaldo taip laisvai, kad be baimės ir abejojimo būtų galima tikėtis jog ji bus pajėgi tęsti lietuviškos darbą ateityje. Juos priauginti yra teigiamas ir teisingai suprantas reikalas tų mokyklų, kurios mokytojais kviečiasi žmonės jaunosios kartos. Labiau subrendę turėtų mokyti, duoti gerą pasiaukojimo ir darbo pavyzdį dar jaunesniems.

Tuo būtų išvystytas naturalus bendruomeninis augimas. Vyresnieji būtų patarėjais ir jūtalininkais, ne vadovais ir nurodinėtojais. Perleisti veikimo iniciatyvą jaunimui. Reikėtų manyti, kad jauni žmonės daugiau įtakos turi jaunimui, nei senieji. Viltis nėra žuvusi. Praeitais Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas daug ką pasako. Jis į mūsų beveik beviltišką stebėjimo ir laukimo dienas įnešė daug šviesos, pasitikėjimo ir vilties. Visus to kongreso trūkumus nustelbia vienas negincytinas faktas, kad lietuvių jaunimas svetimų įtakų laukžomias, svetimos aplinkos formuojamas, lietuvių gyvas ir jautrus. Tamprus tautinis ryšys, giminystės -- brolystės kraujo ryšys. Mūsų jaunimas jame gyvena ir didžiulioji. Tai ir yra pats pagrindas, ant kurio turi išaugti tvirtas ir galingas, visokias kliūtis ir audras atlaiškantis mūsų išeivijos tautinis rūmas. Kai lietuvis su lietuviu jaučia

si kaip savo šeimoje, kur vienas kitą gerbia, gelbsti, gina, vienas kito ieško ir atranda, tai dar nėra nei vėlu, nei beviltiška imtis darbo. Tik tasai darbasturi būtų atsargus, nuoširdus, tikrai keliantis, o nenaukinantis. Mums vyresniesiems reikia be pykčio, o tik su padėka priimti jaunųjų priekaištus, kurie didžia dalimi yra teisingi, tikri, nors ir skaudūs. Tų priekaištų yra nemažai: girdėtų ir dar neišgirstų. Ar netiesa, kad mes vyresnieji, užuot veikę viešingai, sistemingai vieni kitus susiskaldę tiek, kad net mažose darbo celėse baksnojamos alėkūnėmis, stumdomės ir nesutariame lyg kuo nepasidalindami. Susiskaldymas labai net per daug jau aiškiai matomas, o jo prasmės niekas net nebando aiškinti. Nebando, kadangi niekas to pateisinti negali ir negalės.

Grupinės nesantaikos yra skaudi yda, nuo kurios ir mes niekaip negalime išlaisvinti, nežiūrint to, kad mūsų himnas mums visai aiškiai primena, kreipiasi į mūsų sąžinę, į mūsų širdį: "Vardan tos Lietuvos, vienybė težydi"... Šituo atveju, mūsų jaunieji yra teisingame kelyje. Jie nejučia vieni kitiems neapykantos.

Neolituanai, skautai, ateitininkai ir kiti gražiai bendradarbiauja, susiderina. Jie geriau jaučia ir supranta, kad organizacijos yra ne tam, kad viena kitos nekustų ir niekintų, o kad skirtingais veiklos ir idėjų keliais bendrą lietuviškos darbą padarytų įvairiu, jaukiu, ir patraukliu. Norėtųsi, kad jaunoji Neolituanija, dabar stovėdama lietuvių jaunimo kultūrinės ir visuomeninės veiklos priešakyje, dar labiau, intensyviau vystytų tarpusavio bendradarbiavimo praktiką, ugdytų bendradarbiavimo, gražaus tarporganizacinio sugyvenimo dvasią.

Cia gali būti įvairūs būdai tokiam bendradarbiavimui reikšti: įvairios varžybos ne tik sporte, o taip pat mone, literatūroje, visuomeniniame veikime. Pasinaudoti lietuviška televizija surengiant kultūrinius ar visuomeninius klausimus pasikalbėjimus -- simpoziumus ir kt. Reikėtų visą lietuvišką jaunimą įtraukti į organizacijas.

Atsiskyrėliai greičiau nutausta ir duoda blogą pavyzdį kitiems.

Todėl susipratusio lietuviško jaunimo būtpareiga vykdyti šitą lietuviško apaštalavimo darbą. Tenelieka nei vieno lietuviuko, kuris nebūtų įjungtas į lietuviško jaunimo organizacijas.

Pačiose organizacijose turėtume ieškoti naujų būdų bei metodų veikloje. Paprastai esame labai konservatyvūs. Kai vieną kartą koks nors būdas yra priimamas, tai jis nekeičiamas, nors būtų daug geresnių kelių tam pačiam tikslui pasiekti. Pavyzdžiui, lėšų sutelkimui yra įprasta siuntinėti laiškus su vokeliais. Labai dažnai į juos net neatsakoma. O jei kas pasiūnčia, tai labai mažą auką, kad tik pareiga būtų atlikta. Visai kitas efektas gaunamas, kai kontaktuojama asmeniškai ir ypač kai renka aukas jauni žmonės jaunimo reikalam. Kodėl tokio darbo neišdalinti daugeliui asmenų. Rezultatas būtų kelis kartus geresnis, o darbas išskirstytas per daugelį žmonių nesunkiai įvykdomas.

Peržiūrėdami savo veiklos trafaretą daug ką atrastume reikalinga pakeisti. Vadovaudamasis pasiūlyta mintimi, kur mes stovime ir ką turėtume daryti, bandyčiau suvesti savo nuomonę į sekančius punktus:

1. Vyresniesiems reikia siekti bendros koordinuotos veiklos bendruomenėje ir politikoje, krašto vadavimo veiksnų gyvos ir darnios koordinacijos. Darant kokius bendros reikšmės žygius, reikalingas visuotinis pasitarimas, nutarimas, pritarimas. Prisimintina rengtas žygis į Jungtines Tautas. Gera mintis ir neblogai pavyko, o kiek priekaištų ir kritikos. Priekaištai ir žygio nuvertinimas entuziazmo nekelia ir kenkia bendrai veikimo nuotakai.
2. Vyresnieji veikia bendrai siekdami į bendruomenės ir kitas visuomenines ar kultūrines organizacijas įsistatyti jaunus žmones.
3. Minėjimus leisti praversti jauniesiems, kviečiant iš anksto pasiruošti prityrusių asmenų priežiūrai. Vadovybėse leisti pasiūlyti platesnei masei asmenų tikslu leisti lavintis visuomeninėje veikloje.
4. Žadinti visokeriopas kūrybines jaunimo pastangas rašyti į spaudą, beletristiką ir t.t.
5. Skatinti jaunimo suvažiavimus, stovyk-

las ir išvykas į kitus kraštus, remti tarp skirų kraštų lietuvišką jaunimo bendravimą. Tas skatina vertinti ir išmokyti lietuvių kalbą ir kelti visuotinio bendradarbiavimo ir jungties dvasią.

6. Organizuoti ir remti šalpos fondus gabiesiems ir neturtingiesiems eiti mokslą

7. Rengti jaunųjų su vyresniaisiais bendras diskusijas, simpoziumus veiklos klausimais viešuose susirinkimuose, televizijoje. Transliuoti per radiją plokšteles. Visuomenė turi aiškiau matyti kur yra spragos ir visa visuomenė įsijungtų tas spragas pašalinti.

8. Klaidinga tiems paties asmenims pasilikti visuomeninės veiklos pozicijose daug kadencijų, lyg jie būtų nepakeičiami. Patyrimas parodė, kad asmenys garbingi ir sugebą dirbti visuomeninį darbą per ilgesnį laiką nusiobsta ir jų autoritetas krinta. Leisti daugiau ir vis naujiems asmenims pakeisti dirbančius, o patyrimo turį veteranai turėtų nuoširdžiai jų darbą paremti, kur reikia patardami ir patalpinkaudami. Yra jau prigijusi pas mus gal ir teisinga pastaba: dirba tik pirmininkas. Jei ne pirmininkas, tai ir nedirba. Dar blogiau prievarta pakeistas toks asmuo tik priekaištuoja, kritikuoja ir nieko gero kito darbuose neranda. Mes turėtume labiau, džiaugtis, jei daugiau atsiranda asmenų sugebantių ir pajėgių dirbti.

9. Veikime pasiduoti daugumos nutarimams. Išsiskiriant nuomonėje ir mes jau išsiskiriame ir daugumos neparemiame. Tas veda prie to: "Kas galva, tai ir razumas"... galvoja atskirai ir veikia atskirai. O tai jau susiskaldymo ir surimo žymė.

10. Būtinai solidarumas ir atsakomybė už

kitus. Didelė visuomeniškumo stoka, kai dirba toje pačioje valdyboje asmenys išeina vieni prieš kitus. Meta vieni kitiems kaltę dėl darbo, o gal dar labiau, vienas džiaugiasi, kai kitas padaro klaidų, mažiau sugeba ar mažiau jam darbas vyksta.

11. Peržiūrėti veikimo praktiką, dažnai nusitovėjusią tradicijomis, bet jau netinkančią išeivijos bendruomenėje.

Turime geros valios ir ryžto, jaunatviškos dvasios ir energijos, turime ir meilės lietuviui savo broliui. Nugalėsime visas kliūtis ir lietuviybę tikrai žydės.

VOCATIONAL GUIDE

SEEING
LOVING AND
SERVING
CHRIST
in the
HOMELESS
and
HELPLESS

By caring for the aged
and

by mothering neglected children

SISTERS OF THE DIVINE
HEART OF JESUS

Write to the
PROVINCIAL MOTHERHOUSE
nearest you

10341 Manchester Rd.
St. Louis, Mo. 63122

SCHOOLS

SACRED HEART
ANDOVER, MASS.

Resident school for boys in
GRADES 4—8

Conducted by Brothers of

The Sacred Heart:

Modern Fireproof Building

—Large Campus.

(28-42)

HELP WANTED MALE

WANTED EXPERIENCED
MACHINE REPAIRMEN
Steady work for qualified men. Days
only. 53 hrs. week.

Apply in Person
CORBAN SCRAPING & MACHINERY
8905 Dickens Cleveland, Ohio
216 — 721-3737

(32-39)

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugel metų patyrimo siunčiant

DOVANAS — SIUNTINIUS į USSR.

Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klientų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom.

Dėl informacijų ir nemokamų katalogų kreipkitės į visus mūsų skyrius.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

- NEW YORK 3, N. Y. — 39 — 2nd Avenue — AL 4-5456
- NEW YORK, N. Y. 10011 — 108 W. 14th St. CH 3-3005
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue — DI 5-6808
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue — LI 2-1767
- SO. BOSTON 27, Mass. — 327 W. Broadway AN 8-0068
- BUFALLO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
- CHICAGO, Ill. 60622 — 2222 W. Chicago Ave. BR 8-6966
- CHICAGO, Ill. 60608 — 3212 So. Halsted St. WA 5-2737
- CLEVELAND, Ohio 44113 — 904 Literary Rd. TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 7360 Michigan Avenue — VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N. W. Tel. GL 8-2256

- HAMTRAMCK, Mich. — 11333 Jos. Campau — GL 7-1575
- HARTFORD 14, Conn. — 290 Franklin Avenue. Tel. 233-8030, 246-0215

- IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave ES 2-4685
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue RI 3-0440
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. Tel. AN 1-2994

- LAKEWOOD, N. J. — 126 — 4th Street — PO 3-8569
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446
- PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street — MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. — 176 Market Street — GR 2-6387
- PHILADELPHIA Pa. 19122 1214 N. 5th St. PO 3-4818
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter St. FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 905 Bank St. — PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 169 Millbury Street SW 8-2868

Viešėdami Chicagoje pirkite naujojų moderniojų

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

ČIA GĖRIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Asbach Uralt Import. brandy 5th — \$5.49
2. M. & Moore 5 years old
86 proof Whiskey 5th — \$3.19
3. Cointreau Liqueur & Brandy 5th — \$4.95
4. Chateau De PARAMA
New York State Champ. Bot. — \$2.98
5. French Bordeaux Wine 5th — \$0.98

6. May Wine Imported
From Germany 5th — \$0.98
7. Imported 5 Star Greese Brandy 5th — \$4.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

HELP WANTED MALE

THE
CLEVELAND
PNEUMATIC
Tool Co.

3784 E. 78 St.

Cleveland, Ohio
341-1700A Subsidiary of
PNEUMO-DYNAMICS
Corp.MACHINISTS
TO WORK ON
AERO SPACE
MISSILE and
Aircraft ComponentsKELLER-
HYDROTEL
Contouring and profiling
MachinesHORIZONTAL
BORING
MILLSTURRET
LATHESGAP TURRET
LATHESENGINE
LATHESMILLING
MACHINESRADIAL
DRILLSNUMERICAL
CONTROLLED
MACHINESGAUSITE GERĀ VALANDINI
ATLYGINIMA IR VISUS PRIEDUS.Interviewing Hours
8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL

341-1700

for an interview convenient
for you.WANTED
TRANSMISSION
SPECIALISTAbove average pay for right
man. Many fringe benefits,
Blue Cross, paid vacation,
profit sharing, no Saturday
work. Call...Hank Bokman Olds
716 — 823-2030

INDIANA OPPORTUNITY!

O. J. SHOEMAKER CO., INC.
SOUTH BEND, INDIANA
CHIEF ENGINEER
(MECHANICAL)Exper. in design of commercial heat-
ing and air conditioning systems,
build, develop and direct engineering
dept.Generous salary commensurate with
individual qualifications —

SEND RESUMES TO:

O. J. SHOEMAKER CO., INC.
BOX 418
SOUTH BEND, INDIANA
(32-38)

HELP WANTED FEMALE

PUBLIC HEALTH NURSE — Immediate
opening for staff nurse in a
small expanding public health
agency in a scenic area near a
cultural-educational center. Must
meet minimum public health nursing
certification requirements. Salary
commensurate with education
and experience. Apply Public
Health Nursing Office, Monroe
County Courthouse, Sparta, Wisc.
(30-36)NĖPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĀCLEVELANDE
IR APYLINKĖSE• Lietuvių Studentų Są-
junga kviečia visus studen-
tus į Kun. Beggiani paskai-
tą "Morality, L.S.D., God is
Dead". Po paskaitos disku-
sijos. Čiurlionio ansamblio
namuose, balandžio 1 d., 7
val. vakare.Velykų dieną ruošiami
jaunimo šokiai, į kuriuos
kviečiamas ir kitų miestų
jaunimas. Kaina \$1.50 stu-
dentams ir \$2.00 kitiems.
Šokiai įvyks kovo 26 Čiur-
lionio ansamblio namuose,
8 val. vak.• Akad. Skautų Sąjūdžio
Clevelando skyriaus filmų
vakaras įvyko kovo 11 d.Čiurlionio ansamblio na-
muose. Clevelandiečiai Irena
ir Stasys Paulauskai
pernai aplankė Vilnių ir
Lenkiją. Vaikščiudami po
Vilnių be oficialaus palydo-
vo (bet slapta sekami —
kas matoma filme), parsive-
žė įdomių vaizdų pynę.
Filme matomas dar labiau
pasenusis Vilniaus veidas,
skurdo prislėgti žmonės,
nejaukus tarybiniai pasta-
tai...Antrajame filme parody-
ta Lenkijos krikščionybės
1000 m. sukakties minėji-
mas, kuris sutraukė milio-
nines maldininkų minias.
Įdomus epizodas yra Pau-
lauskų kelionė į Zakopanę ir
Aukštųjų Tatrų kalnus.
Filmus aiškino Irena Pau-
lauskienė. Į vakarą, kurį
atidarė fil. A. Juodikis, at-
silankė virš šimtas clevel-
andiečių. A k a d e m i k ė s
skautės visus pavaišino ka-
va ir kepiniais.

(gi)

ASS Clevelando skyriaus surengtame filmų vakare grupė svečių.
Stovi iš kairės: lenkų atstovas H. Lapczynski, B. Juodikienė, Irena
ir Stasys Paulauskai, A. Juodikis, dr. G. ir dr. S. Matai.
V. Bacevičiaus nuotraukaLIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ
PLOKŠTELĖ,išleista Kultūros Fondo, įgauta Stutt-
garto simfoninio orkestro, dirig. D. LA-
PINSKUI, jau gaunama Dirvoje.

Kaina — Hi-Fi — \$4.50

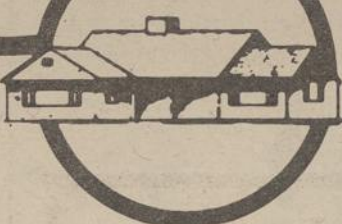
Stereo — \$5.00

Užsisakant paštu, prašome prijungti 25 c. pašto
išlaidoms.Naturally
SUPERIOR
SAVINGS

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS
...
INSURED SAVINGSJAKUBS & SON
FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo6621 Edna Avenue
EN 1-1763936 East 185th St.
KE 1-7770Vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos tautinių šokių grupė "Grandinėle", vadovaujama Liudo Sagio,
paruošė naujų tautinių šokių programą, kurios premjera įvyks Clevelande balandžio 1 d. Programos
pobūdis -- nenutrūkstanti šokių pyinė, išpildoma keturiasdešimt šokėjų, palydint 5 žmonių orkestrui.

ATGIMUSI GRANDINĖLĖ

"Grandinėle", Liudo
Sagio sukurta šokių gru-
pė, buvo prieš kelis me-
tus pagarsėjusi visoje
Amerikoje. Kai šios gru-
pės šokėjai išsiskirstė,
daugelis laukė kas ateis
jų vietoj ir perims jų
vardą.Tuo tarpu buvo įkurta
tautinių šokių grupė
prie Vysk. Valančiaus
mokyklos. Ta grupė jau
spėjo pasirodyti įvai-
riuose lietuvių rengi-
muose, pas amerikie-
čius ir New Yorke Pa-
saulinėje Mugėje. Ši tau-
tinių šokių grupė, jos
vadovo L. Sagio pastan-
gų dėka, padarė didelę
pažangą ir vėliau buvo
pakviesta išpildyti prog-
ramą Jaunimo Kongreso
metu Chicagoje. L.
Sagys šią grupę išmo-
kino netikėtai šokti, bet
ir prisiimt atsakomybę
už grupės drausmę, pa-
žangą ir sugyvenimą.
Gal todėl šokėjai atlieka
savo pareigas geroje
nuotaikoje ir su en-
tuziazmu.Šiuo laiku susidarė di-
delė grupė jaunimo, ku-
ri repetuoja 6-8 va-
landas į savaitę ir i-
temptai ruošiasi naujai
programai, kurią pirmą
kartą Clevelando visuo-
menė matys Vysk. Va-
lančiaus Mokyklos ba-
liuje, bal. 1 d. Šokėjai
parodys Clevelande dar
nematytą tautinių šokių
interpretaciją.Taip atgimė "Grandi-
nėlė", kuri pasižada ne-
apleisti pradėtą pastangą
ir savo darbu siekti nau-
jų laimėjimų šioje jau-
nimui įdomioje kultūri-
nio darbo srityje. (d.č.)• Apdraudos reikalais ge-
riausius patarnavimus gau-
site kreipdamiesi į Z. Obe-
lenį tel. 531-2211.GREETINGS and
BEST WISHES

Cott

QUALITY
BEVERAGESinto
your home.

IT'S Cott TO BE GOOD

MARVEL
BEVERAGE CO.8915 CRANE AVE.
BR 1-4400

GREETINGS and BEST WISHES

JOHNNY'S AUTOMATIC
TRANSMISSION

FINANCING, FULL GUARANTEE

626 East 152nd St.

851-7333

GREETINGS and BEST WISHES

REESE PAPER COMPANY

3184 West 32nd St.

OL 1-6300

GREETINGS and BEST WISHES

BILL'S SHOES

SCIENTIFIC FITTING

OUR 39th YEAR

Eastgate Plaza

HI 2-7430

GREETINGS and BEST WISHES

A.D. PELUNIS
OLDSMOBILE INC.

SEE THE NEW 1967 OLDSMOBILE

13123 Detroit Ave.

AC 6-6433

GREETING and BEST WISHES

GOTHAM STAPLE CO.

3335 East 93rd Street
341-7144

GREETINGS and BEST WISHES

Fairport Bakery Inc.

DIETITIC KUCHENS, CAKES and COOKIES
2096 SOUTH TAYLOR Rd. Tel. 321-9874

GREETINGS and BEST WISHES

MICHELEE CLEANERS

5357 Mayfield Rd.

HI 2-2505

6228 Mayfield Rd.

HI 2-2121

5108 Wilson Mills

449-5500

GREETINGS and BEST WISHES

PAPP'S BODY SHOP
(Bill)

21100 St. Clair Ave.

Euclid 17, Ohio

481-4333

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DR. J. K. VALIŪNAS
ŠVEICARIJOJE

Vliko pirmininkas Dr. J. K. Valiūnas lankėsi š. m. kovo mėn. pirmojoje pusėje Berne ir matėsi su pasiuntinybės patarėju Dr. A. Geručiu, su kuriuo tarėsi aktualiais Lietuvos nepriklausomybės atgavimo reikalais.

Dr. Valiūnas leidžia šiuo metu Šveicarijoje atostogas. o balandžio pradžioje vyks į Romą, kur pasimatys su Lietuvos Diplomatinės Tarnybos šefu ministru S. Lozoraičiu.

Vasario 16 d. minėjimo proga Berne memuarų reikalais lankėsi Mažosios Lietuvos Tarybos pirmininkas p. Erdmonas Simonaitis. Nepriklausomybės sukakties minėjime p. Simonaitis laikė paskaitą, kuri dalyviams paliko gilų įspūdį.

Didžiausią tiražą Šveicarijoje turįs savaitraštis "Die Weltwoche" kovo 10 d. pradėjo spausdinti neseniai mirusiojo vokiečių rašytojo Johannes Bobrowskio romaną "Litauische Claviere", kuriame vaizduojamas rašytojo Kristijono Donelaičio gyvenimas.

Visuose šveicarų laikraščių pardavinėjimo kioskuose per vieną savaitgalį buvo iškabintas plakatas, kuris stambiomis raidėmis skelbė, kad "Weltwoche" pradėjo spausdinti romaną "Litauische Claviere".

• **Bell Telephone Hour** per NBC-TV kovo 26 d. ruošia pirmą kartą specialiai Velykoms žinomą religinį kūrinį — garsiąją Haendelio Messiah, televizuoją iš prie Denverio esamo Red Rock 10,000 vietų vasaros

amfiteatro. Šio pastatymo dalyviai: garsus Mormon Tabernacle 325 asmenų choras iš Salt Lake City (Utah), kurio chormeisteris yra dr. Richard Candie, 3 solistai: Phyllis Curtin Metropolitan opera, Kanados kontralto Maureen Forrester ir anglų tenoras Richard Lewis.

D. Voorhees diriguoja The Bell Telephone orkestrą, papildyta Denver Symphony nariais. Šiame pastatyme simfonijos narių tarpe dalyvavo ir mūsų čelistas Mykolas Saulius.

• **Lidija Tallat-Kelpšienė** atvyko iš Lietuvos pas savo vaikus: dukterį Dr. Ireną Giedrikienę ir sūnų agr. Tada Tallat-Kelpšą. Apsistojo pas Ireną ir Stasį Giedrikus, 11-So. Kingman Rd., So. Orange, New Jersey.

• **Velykų švenčių proga** Dirva nepasirodys savo pirmadienio, kovo 27 d., laida. Sekanti po švenčių Dirvos laida, trečiadienį, kovo 29, išeis 8 psl., vietoj normaliai tą dieną leidžiamų 6 psl.

• **MECYS ŠIMKUS**, teisininkas, kviečia visus Dirvos skaitytojus, gyvenančius Chicagoje ar apylinkėse, tuoj pat atvykti į jo kontorą sutvarkyti savo 1966 metų pajamų mokesčius. Jis tai atliks Jums tikrai tvarkingai, tiksliai ir greitai, nes toje srityje turi ilgą ir didelį patirtį. Jei nesi dar jo klientas, būk — būsi patenkintas.

4259 So. Maplewood Ave.
Chicago, Illinois.
Telef. CL 4-7450.
Val. 9-3 ir 5-8.

LOS ANGELES

PENKI STULPAI
TURGAUS AIKŠTĖJE

Kas nežino dramaturgo Algirdo Landsbergio ir jo garsiųjų "Penkių stulpų turgaus aikštėje"? Tai premijuotas veikalas, daug kartų rodytas lietuvių ir amerikiečių bei kanadiečių scenose, įvairiai komentuojamas. Los Angelėje ši retą veikalą bus galima pamatyti Šv. Kazimiero Parapijos salėje balandžio 15 d., šeštadienį, 7 v. 30 min. vakare.

Dramos Sambūris, režisuojant Dalilai Mackialienę, ryžosi tą sudėtingą idėjomis ir mūsų tautai aktualų veikalą parodyti ryškiausiais, kiek jų jėgos ir valdybinė patirtis leidžia. Spektakly, gal būt, dalyvaus ir pats autorius A. Landsbergis.

"Penkis stulpai" parodys šie losangeliečiai aktoriai: V. Dovydaitis — partizanų vado rolėje, M. Prišmantas — partizano, D. Barauskaitė — Genės, partizanų ryšininkės rolėje, J. Janušauskas — tardytoja, Genės motina bus retai matoma O. Nau-džiuvienė, D. Vebeliūnaitė — pirmininkė, veikale dalyvauja ir V. Sakalauskas, Vyngantas Narbutas bei kiti. Dekoracijas paruoš nuolatinis Sambūrio dekoratorius — dail. A. Žaliūnas.

D. Mackialienė, režisierė, jau šiai kolonijai pažįstama, kaip išradin-ga ieškotoja naujų temų ir formų, kaip nuoširdi siekėja meno kibirkštelių. Ji ir pedagogė: sugeba prisitraukti vis jaunesnių vaidintojų ir juos išlaikyti lietuvių kalbos ir teatro meilės sferose.

A.R.

Detroito Kaziuko mugę atidarė LB apyl. pirm. inž. J. Urbonas. Šalia jo stovi Ž. Zaprackaitė ir turtininkai J. Pečiūrienė ir C. Anužis.

DETROIT

"AUŠRA" GRĮŽTA

Detroito "Aušros" Lituanistinė Mokykla po Velykų atostogų balandžio mėn. 8 d. grįžta ir pradeda darbą gražiojoje E. Earhart rūmų patalpose.

SUDARYTA RINKIMŲ KOMISIJA

Š. m. gegužės mėn. 6 ir 7 d. įvyksta V-sios ALB Tarybos rinkimai. Detroito apylinkės rinkimų komisija jau sudaryta ir pasiskirstė pareigomis taip: P. Griške-lis — pirm., inž. Č. Staniulis — sekretorius, J. Asminas, A. Kasputis ir A. Paškus — nariai.

Komisijos adresas: 21100 Fairview Dr., Dearborn Hts., Mich. 48127.

K. Jurgutis

VELYKOS STUDENTAMS!

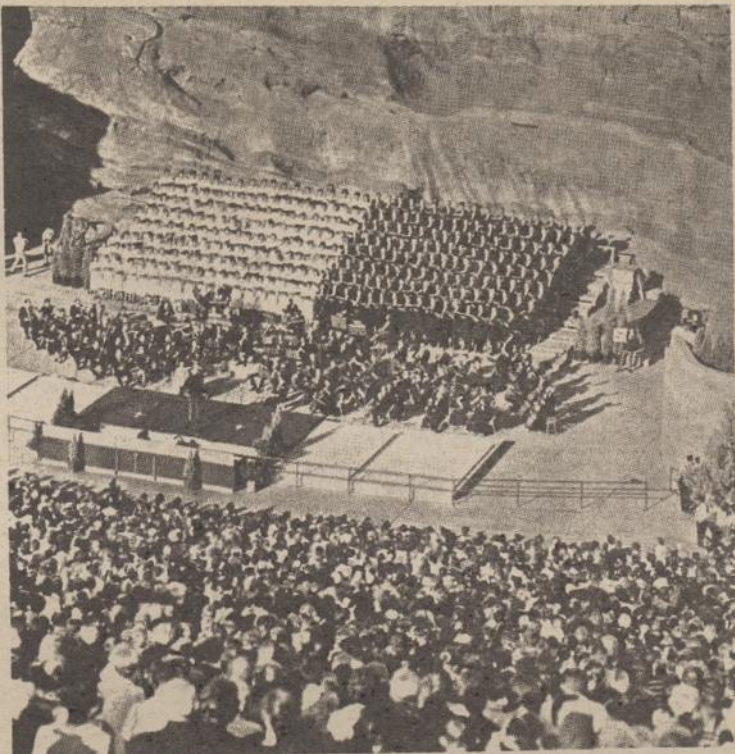
Velykiniai šokiai! Bus ir kiškiukų, ir margučių ir velykinio džiaugsmo! Detroito Akademikų Skaučių Draugovė ketina pravesti įvairius žaidimus tarp akademikų ir ateitininkų, pažiūrėti, kas gali smarkiau ritinti kiaušinius.

Bus įdomu! Pasimatysime Lietuvių Namuose, 8 val. vakare, Velykų dieną. (Sk.)

Floridos lietuviai Vasario 19 Miami minėjo Lietuvos Nepriklausomybės Atstatymo sukaktį. Meninę programą atliko J. Jazbutienės (antroji iš kairės) tautinių šokių mokinių grupė.

V. A. Račkausko nuotrauka

Velykinis koncertas Denverio Red Rock amfiteatre.

Mielam mūsų bičiuliui

K. MARCINKEVIČIUI,

jo tėveliui Lietuvoje mirus, gilią užuojautą reiškia

M. ir J. Švarcai

Mūsų mielą prieteliui

K. MARCINKEVIČIŲ,

jo tėveliui Lietuvoje mirus, giliai užjaučia ir kartu liūdi

Giedraičių šeima

Losangeliečiai A. Skirius, K. Liaudanskas, dr. P. Pamataitis, J. Petrauskas, dr. J. Jurkūnas, A. Kulnys, J. Kojelis, E. Arbas ir L. Valiukas, sudarę Rezoliucijoms Remti Komitetą, stengiasi savo veiklą dar labiau suaktyvinti, kad Lietuvos būtų iškelta Jungtinėse Tautose, L. Kančausko nuotr

REQUEST RECORD

Naujausios ir gražiausios autentiškos lietuviškos ilgo grojimo plokštelės. Nepriimkite jokių pakaitalų.

Žiūrėkite REQUEST gamybos plokštelių krautuvėse arba reikalaukite katalogų rašant:

REQUEST RECORDS, INC.

66 Mechanic St.
New Rochelle, N. Y.

NAUJOS, ĮDOMIOS KNYGOS!!! UŽSISAKYKITE PER DIRVĄ!!!

Bronys Raila — LAUMIŲ JUOSTA	\$2.50
V. Šliogeris — A. Smetona — žmogus ir valstybininkas	\$2.00
P. Tarulis — VILNIAUS RŪBAS — kietais viršeliais	\$3.75
A. Baronas — TREČIOJI MOTERIS	\$2.50
KREPŠINIO ĮSVYKA AUSTRALIJOJE	\$3.00
Vytė Nemunėlis — MEŠKIUKAS RUDNOSIUKAS	\$3.00
ŠIRDIES PRIEPUOLIAI	\$3.75

Be to, Dirvoje galite įsigyti ar užsisakyti plokšteles:

A. Stempuzienės — D. Lapinsko — DAINAS	Stereo — \$7.00, Mono — \$6.00
St. Baro — Operų arijos. Stereo — \$7.00, Mono — \$6.00	
AURELIA — Šokių muzika	\$5.00

Siunčiant čekį ar perlaidą, pridėkite 25 centus persiuntimo išlaidoms.

DIRVA,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuotą lietuvių įmonę, registruotą
U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 — Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaiduojamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITĖS į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicagos į Lietuvą.

Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI